

Kommissionens arbetsprogram 2015

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta utlåtande Kommissionens arbetsprogram 2015 (KOM(2014) 910) som antogs den 16 december 2014. Kammaren har med stöd av 9 kap. 20 § riksdagsordningen hänvisat arbetsprogrammet till utskottet för granskning och skriftligt utlåtande. Finansutskottet, justitieukskottet, civilutskottet, näringsutskottet och arbetsmarknadsutskottet har yttrat sig över programmet. Miljö- och jordbruksutskottet har lämnat synpunkter i ett protokollsutdrag.

I sitt årliga arbetsprogram anger kommissionen de politiska prioriteringarna för det kommande året. Arbetsprogrammet för 2015 är den nya kommissionens första arbetsprogram. Kommissionens målsättning de kommande åren är att göra skillnad i de stora frågorna som sysselsättning och tillväxt samt att mer öppet visa hur EU arbetar med detta.

Utskottet välkomnar kommissionens arbetsprogram och anser, i likhet med regeringen, att flera av de prioriterade områdena är centrala. Som exempel kan nämnas åtgärder för ökad tillväxt och sysselsättning, åtgärder för att stärka den inre marknaden, energifrågor, en framåtsyftande klimatpolitik och EU:s roll som en stark global aktör. Utskottet noterar samtidigt att jämställdhet, utvidgningsprocessen samt forskning och innovation har getts ett begränsat utrymme i arbetsprogrammet och framhåller att det är viktigt att även dessa frågor lyfts fram tydligt i kommissionens arbete. Vidare önskar utskottet, liksom i tidigare utlåtanden över kommissionens arbetsprogram, understryka vikten av att värna om ett öppet Europa. Öppenhet måste vara en vägledande princip inom EU:s alla samarbetsområden.

Utskottet stöder kommissionens inriktning i arbetsprogrammet för en ekonomisk återhämtning i Europa. Utrikesutskottet ansluter sig även till finansutskottets ställningstaganden om kommissionens investeringsplan, halvårsöversynen av Europa 2020-strategin, kapitalmarknadsunionen, översynen av systemet för finansiell tillsyn och den ekonomiska och monetära unionen. Utrikesutskottet instämmer även i vad arbetsmarknadsutskottet och näringsutskottet framför i avsnittet om den inre marknaden och satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar.

Utskottet anser att det är mycket viktigt att intensifiera EU:s och det internationella samfundets ansträngningar för att nå en överenskommelse vid FN:s klimatkonferens i Paris 2015 som håller ökningen av den globala medeltemperaturen under två grader Celsius. Vidare betonar utskottet att en långsiktig hållbar och trygg energiförsörjning bäst uppnås genom satsningar på långsiktig energieffektivisering och en större tillgång på förnybar energi. Utskottet framhåller i sammanhanget även den säkerhetspolitiska aspekten av energifrågorna.

Vad gäller frihandelsavtalet med USA framhåller utskottet vikten av att nå ett så ambitiöst frihandelsavtal som möjligt för att stödja tillväxt och sysselsättning utan att möjligheten att stärka skyddet för miljön, löntagarnas intressen och människors och djurs hälsa försämras.

I fråga om EU:s anslutning till Europakonventionen understryker utskottet återigen vikten av att anslutningen till Europakonventionen kommer till stånd så snart som möjligt för att bidra till att stärka både den enskildes ställning i EU och Europakonventionens ställning. Utskottet ansluter sig även till justitieutskottets ställningstaganden i fråga om en europeisk säkerhetsagenda, organiserad brottslighet, arbetet mot terrorism samt en europeisk åklagarmyndighet.

Utskottet menar att utvecklingen i vårt östra grannskap kommer att bli en av våra största utmaningar. Utskottet betonar även att EU:s engagemang för utvidgningsprocessen gagnar såväl unionen som de länder som eftersträvar medlemskap. En trovärdig utvidgningspolitik förutsätter att EU står fast vid ingångna åtaganden och principer.

Utskottet konstaterar att flera utvecklings- och biståndspolitiska frågor står högt på den globala agendan under 2015. Millenniemålen ska ersättas av en ny hållbar utvecklingsagenda. FN:s klimatkonferens i Paris 2015 och mötet om utvecklingsfinansiering i Addis Abeba är andra viktiga hållpunkter under året. Utskottet understryker vikten av att EU är en engagerad och ambitiös partner i arbetet med de nya globala hållbarhetsmålen för att nå ett bra resultat.

Utskottet anser att EU:s övergripande mål måste vara att öka EU:s sammantagna kapacitet att ta emot asylsökande. Utskottet menar att det är viktigt att skapa fler lagliga vägar för att söka asyl inom unionen samt att öka mottagandet av kvotflyktingar i andra länder.

Utskottet välkomnar att kommissionen i arbetsprogrammet anger att man avser vara så öppna som möjligt med sitt arbete och att man kommer att samarbeta med övriga EU-institutioner för att stärka ansvarsutkrävande och insyn i EU:s verksamhet. Utrikesutskottet instämmer även i det som finansutskottet framhåller i sitt yttrande om att lyfta fram vikten av offentlig revision och insyn i EU:s förvaltning.

Slutligen ansluter sig utskottet till det som anförs av civilutskottet, miljö- och jordbruksutskottet och justitieutskottet om förslag som kommissionen föreslår ska dras tillbaka eller ändras.

Med det som utskottet anför i detta utlåtande föreslår utskottet att riksdagen lägger Kommissionens arbetsprogram 2015 (KOM(2014) 910) till handlingarna. I utlåtandet finns en motivreservation från Sverigedemokraterna och en från Vänsterpartiet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	6
Redogörelse för ärendet.....	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Meddelandets huvudsakliga innehåll.....	7
Utskottets granskning.....	9
Kommissionens meddelande.....	9
Övergripande frågor.....	9
En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar.....	9
En sammankopplad digital inre marknad.....	10
En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik.....	11
En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en starkt industribas.....	11
En djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union.....	12
Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA.....	12
Ett område för rättvisa och grundläggande rättigheter som grundar sig på ömsesidigt förtroende.....	12
Mot en ny migrationspolitik.....	13
En starkare global aktör.....	13
En union i demokratisk förändring.....	14
Finansutskottets yttrande.....	14
Justitieutskottets yttrande.....	16
Civilutskottets yttrande.....	17
Miljö- och jordbruksutskottets synpunkter i protokollsutdrag.....	18
Näringsutskottets yttrande.....	18
Arbetsmarknadsutskottets yttrande.....	20
Utskottets överväganden.....	22
Övergripande frågor.....	22
Den inre marknaden och satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar (prioriteringar 1, 2 och 4).....	23
Energiunionen och klimatpolitik (prioritering 3).....	25
Ekonomiska och monetära unionen (prioritering 5).....	25
Frihandelsavtal med USA (prioritering 6).....	26
Rättvisa och grundläggande rättigheter (prioritering 7).....	26
En starkare global aktör m.m. (prioriteringar 8 och 9).....	27
En union i demokratisk förändring (prioritering 10).....	30
Förslag som kommissionen föreslår ska dras tillbaka eller ändras.....	30
Reservationer.....	32
1. Kommissionens arbetsprogram 2015 – motiveringen (SD).....	32
2. Kommissionens arbetsprogram 2015 – motiveringen (V).....	37
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	39
<i>Bilaga 2</i>	
Förteckning över utlåtanden/List of Statements.....	40
<i>Bilaga 3</i>	
Finansutskottets yttrande 2014/15:FiU2y.....	41

<i>Bilaga 4</i>	
Justitieutskottets yttrande 2014/15:JuU4y	49
<i>Bilaga 5</i>	
Civilutskottets yttrande 2014/15:CU2y	55
<i>Bilaga 6</i>	
Miljö- och jordbruksutskottets protokollsutdrag.....	60
<i>Bilaga 7</i>	
Näringsutskottets yttrande 2014/15:NU2y.....	62
<i>Bilaga 8</i>	
Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2014/15:AU2y	70

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kommissionens arbetsprogram 2015

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna

Reservation 1 (SD) – motiveringen

Reservation 2 (V) – motiveringen

Stockholm den 12 februari 2015

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Karin Enström (M), Anna-Lena Sörenson (S), Olle Thorell (S), Julia Kronlid (SD), Margareta Cederfelt (M), Katarina Köhler (S), Kerstin Lundgren (C), Valter Mutt (MP), Göran Pettersson (M), Pyry Niemi (S), Björn Söder (SD), Hans Linde (V), Sofia Damm (KD), Krister Örnfjäder (S), Maria Weimer (FP) och Anti Avsan (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Den 16 december 2014 antog Europeiska kommissionen meddelandet Kommissionens arbetsprogram 2015 En ny start (KOM(2014) 910). Den svenska översättningen kom in till riksdagen den 23 december 2014. Kammaren har med stöd av 9 kap. 20 § riksdagsordningen hänvisat arbetsprogrammet till utskottet för granskning och skriftligt utlåtande.

Utskottet har gett övriga utskott möjlighet att yttra sig över arbetsprogrammet, och yttranden har lämnats av finansutskottet, justitieutskottet, civilutskottet, näringsutskottet och arbetsmarknadsutskottet. Miljö- och jordbruksutskottet har lämnat synpunkter i ett protokollsutdrag.

Regeringen har lämnat in en faktapromemoria (2014/15:FPM16). I ett brev till riksdagens talman från kommissionens dåvarande ordförande José Manuel Barroso (K(2014)3051) lämnade kommissionen synpunkter på några av de frågor som utskottet tog upp i utlåtandet om arbetsprogrammet för 2014 (2013/14:UU4). Vidare har riksdagen tagit emot och besvarat ett brev från Europaparlamentets talman Martin Schulz (Dnr 2340-2013/14) om förbindelserna mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten vad gäller utvärdering av gällande lagstiftning.

Utskottet har fortlöpande följt aktuella EU-frågor via föredragningar inför rådet för utrikesfrågor. Utskottet har även, tillsammans med EU-nämnden, tagit emot Turkiets EU-minister Volkan Bozkir, där bl.a. Turkiets närmande till EU och de aktuella utmaningarna i närregionen diskuterades.

Meddelandets huvudsakliga innehåll

I sitt årliga arbetsprogram anger kommissionen de politiska prioriteringarna för det kommande året. Arbetsprogrammet för 2015 är den nya kommissionens första arbetsprogram. Ansatsen de kommande åren är att göra skillnad i de stora frågorna som sysselsättning och tillväxt samt att mer öppet visa hur EU arbetar med detta. De tio prioriteringar som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker tidigare har presenterat ska vara vägledande under mandatperioden, och arbetsprogrammet för 2015 är således indelat efter följande prioriteringar:

1. En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar
2. En sammankopplad digital inre marknad
3. En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik
4. En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas
5. En djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union
6. Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA

7. Ett område för rättvisa och grundläggande rättigheter som grundar sig på ömsesidigt förtroende
8. Mot en ny migrationspolitik
9. En starkare global aktör
10. En union i demokratisk förändring.

De tio prioriterade områdena beskrivs mer utförligt under rubriken Utskottets granskning. Till arbetsprogrammet hör även fyra bilagor. Bilaga 1 innehåller 23 nya initiativ som är kopplade till de tio prioriteringarna. Kommissionen avser genom dessa att inrikta sitt och EU:s arbete på några huvudfrågor, som ska bidra till en agenda för förändring. Bilaga 2 innehåller en lista på 80 förslag som kommer att dras tillbaka eller modifieras. Syftet är att bidra till en politisk nystart som ska fokusera på kommissionens och EU:s arbete och dra tillbaka de förslag där förhandlingarna avstannat. Vissa av dessa förslag kommer att ersättas med reviderade eller mer ambitiösa förslag, medan andra avses dras tillbaka helt. Bilaga 3 innehåller 79 områden för förenklingar av nuvarande lagstiftning som en del av EU-kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet). Bilaga 4 inkluderar en lista över de 72 lagförslag som träder i kraft under 2015.

Tillsammans med Europaparlamentet och rådet har kommissionen även planerat att ta fram en lista med topprioriterade förslag där institutionerna avser att nå snabba resultat.

Till skillnad från föregående år ges inte någon planering på längre sikt annat än att förberedelser för ytterligare åtgärder i kommande års arbetsprogram kommer att inledas under 2015 bl.a. för halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen.

Utskottets granskning

Kommissionens meddelande

Övergripande frågor

Kommissionen inleder sitt arbetsprogram med att slå fast att man röstades in med ett mandat att få saker och ting gjorda, göra andra saker och få dem gjorda på ett annorlunda sätt. Medborgarna förväntar sig att EU ska få någonting gjort i de stora ekonomiska och sociala frågorna såsom hög arbetslöshet, trög tillväxt, hög offentlig skuldsättning, investeringsunderskott och låg konkurrenskraft på världsmarknaden. Kommissionen framhåller att medborgarna inte vill att EU ska lägga sig i frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på nationell och regional nivå. EU ska också vara mer öppet och tydligt redovisa vad man gör och hur man gör det.

Kommissionen säger sig vara fast besluten att vara ledande i denna förändring och samarbeta med Europaparlamentet och rådet för att se till att den blir verklighet. Man kommer därför att koncentrera sig på de stora frågorna som sysselsättning och tillväxt, i enlighet med de tio prioriteringarna i ordförande Jean-Claude Junckers politiska riktlinjer, och inte lägga fram förslag som inte bidrar till dessa prioriteringar. Vidare avser kommissionen att dra tillbaka pågående förslag som inte stämmer överens med kommissionens mål eller som inte leder någonvart.

Kommissionen konstaterar vidare att merparten av det som händer i EU i dag och EU-medborgarnas bedömning av EU bygger på befintlig lagstiftning och befintliga program. Kommissionen kommer därför att satsa på att minska regelbördan utan att för den skull sänka de höga nivåerna på det sociala skyddet, hälsoskyddet och miljöskyddet eller inskränka konsumenternas valfrihet.

Kommissionen framhåller att arbetsprogrammet är en agenda för förändring och en maning till nya arbetsmetoder i Europaparlamentet och rådet. Kommissionen önskar att tillsammans med Europaparlamentet och rådet fastställa topprioriteringar för alla tre EU-institutionerna och snabba på beslutsfattandet om dessa prioriteringar så att nyttan med förslagen kan nå allmänheten snabbt. Vidare avser kommissionen att bygga upp ett närmare partnerskap med medlemsstaterna, de nationella parlamenten, regionerna och städerna för att bättre genomföra befintliga åtgärder och få dem att fungera effektivare i praktiken.

En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar

Kommissionens ekonomiska inriktning det kommande året grundas på tre delar: stärka investeringarna, genomföra strukturreformer och bedriva en ansvarsfull finanspolitik. I nära samarbete med Europeiska

investeringsbanken har kommissionen presenterat ett meddelande om en investeringsplan för Europa (KOM(2014) 903) i syfte att stimulera jobb, tillväxt och investeringar. Fokus kommer att ligga på att förbättra företagsklimatet i Europa, ta bort hinder för investeringar och ytterligare stärka den inre marknaden. Kommissionen poängterar att alla partnerskapsavtal för sammanhållningspolitiken 2014–2020 nu är godkända och att investeringar inom ramen för denna nu bör kunna ta fart. Sammanhållningspolitiken lyfts fram som en huvudkälla till offentliga investeringar i flera medlemsländer. Europa 2020-strategin framhålls liksom den europeiska planeringsterminen för att samordna budgetarbetet i medlemsländerna.

Ytterligare perspektiv som lyfts fram är att öka insikten om att offentliga medel behöver förvaltas bättre. Detta ska tas upp inom ramen för arbetet med översynen av EU:s fleråriga budgetram och förberedelserna för nästa fleråriga budgetram efter 2020, vilka blir aktuella senare under kommissionens mandatperiod.

Några andra initiativ och områden som nämns är en översyn av EU:s strategi för handel och investeringar, ett åtgärds paket för att stödja satsningar på ökad integration på arbetsmarknaden, grön teknik och det reviderade förslaget om cirkulär ekonomi. Ytterligare en aspekt som berör flera sakområden är att kommissionen vill se till att tillväxtpotentialen i befintlig EU-lagstiftning tas till vara, genom samarbete med medlemsstaterna.

En sammankopplad digital inre marknad

Den digitala inre marknaden beskrivs i arbetsprogrammet som central för en nytändning i den europeiska ekonomin då alla områden i ekonomin och samhället blir mer och mer digitala. Kommissionen håller på att ta fram en strategi för den digitala inre marknaden. Strategin ska ha sex delar: bygga upp förtroende, avlägsna hinder, säkra tillgång till nätet, bygga upp den digitala ekonomin, främja e-samhället samt investera i forskning och innovation i världsklass inom informations- och kommunikationsteknik.

Kommissionen kommer under 2015, som ett led i strategin för den digitala inre marknaden, att sträva efter att slutföra de pågående förhandlingarna mellan EU-institutionerna om dataskyddsreformen och förordningen om en europeisk inre marknad för elektronisk kommunikation. Kommissionen avser även att ta nya initiativ bl.a. vad gäller att komplettera telereglerna, modernisera EU-lagstiftningen om upphovsrätt och audiovisuella tjänster, förenkla reglerna för konsumenter som handlar på nätet eller digitalt, underlätta e-handeln, stärka cybersäkerheten och arbeta in det digitala perspektivet i andra politikområden.

En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik

En tillförlitlig energi till överkomligt pris lyfts fram som en prioritet. Kommissionen planerar att anta ett strategiskt ramverk för energiunionen. Strategin kommer ange vilka nyckelinsatser som krävs för att säkra energiförsörjningen, minska beroendet av energiimport från tredjeländer, integrera nationella energimarknader och stärka konsumenters deltagande och energieffektivitet.

Kommissionen kommer att lägga fram EU:s syn och förväntningar inför partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar i Paris i slutet av 2015, och kommer att börja förbereda lagförslagen om genomförande av klimat- och energipaketet för 2030.

Vidare kommer arbetet att fortsätta med att förbättra regelverket för sammankopplade, säkra och trygga transporttjänster med minskade utsläpp av växthusgaser.

En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas

Kommissionen poängterar vikten av att stärka den inre marknaden och dess potential att skapa ökad konkurrenskraft och fler jobb och avser därför att presentera en strategi för den inre marknaden för varor och tjänster. Vidare framhåller kommissionen vikten av att öka investeringarna i infrastruktur, små och medelstora företag, förbättra regelmiljön och hjälpa företagen att vara innovativa, bl.a. med stöd av programmet Horisont 2020. Kommissionen kommer att undersöka sätt att förbättra luftfartssektorns villkor genom att stärka dess konkurrenskraft.

Kommissionen vill även stötta medlemsstaterna i att minska arbetslösheten bl.a. genom strukturreformer och särskilt fokus på unga arbetslösa och långtidsarbetslösa. Ett paket för arbetskraftens rörlighet kommer att presenteras. Paketet är avsett att understödja arbetskraftens rörlighet och bemöta missbruk genom bättre samordning av systemen för social trygghet, en målinriktad översyn av direktivet om utstationering av arbetstagare och ett förbättrat Eures (det europeiska sysselsättningsnätverket).

En viktig uppgift under 2015 kommer att vara genomförandet av den omfattande översynen av reglerna för finanssektorn. Detta inkluderar bl.a. genomförandet av de nya reglerna om tillsyn över och resolution av banker. Ytterligare några av de planer som nämns är stärkta finansregler genom bl.a. förslag om krishantering. Därtill planeras en handlingsplan för uppbyggnaden av en kapitalmarknadsunion för att t.ex. minska finansmarknadernas splittring och stärka tillgången på kapital för små och medelstora företag samt öka kapitalflöden över gränserna.

En djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union

Kommissionen ser ett behov av att stärka den ekonomiska och monetära unionens (EMUs) uppbyggnad för att dels behålla medborgarnas förtroende, dels skapa förutsättningar för jobb och tillväxt. Efter att ha sett över den ekonomiska styrningen och vidtagit åtgärder för att förenkla den europeiska planeringsterminen arbetar kommissionen med att fördjupa EMU och ta fram förslag till nästa steg mot delad suveränitet i den ekonomiska styrningen.

Samtidigt som kommissionen erkänner medlemsstaternas befogenheter på skatteområdet avser kommissionen att öka ansträngningarna för att bekämpa skatteflykt och skattebrott. Med grund i det arbete som gjorts i G20 och i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) om urholkning av skattebasen och överföring av vinster, kommer en handlingsplan att presenteras. Handlingsplanen kommer innehålla åtgärder på EU-nivå för att övergå till ett system där det land där vinsten är genererad också blir det land som tar ut skatt. Detta kommer även att gälla för den digitala ekonomin, vilket också kräver en överenskommelse om en gemensam konsoliderad bolags-skattebas.

Vidare kommer kommissionen att prioritera att tillsammans med institutionerna uppmuntra antagandet av en skatt på finansiella transaktioner och skärpta regler mot penningtvätt.

Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA

Kommissionen lyfter fram handel som ett viktigt bidrag för jobb och tillväxt. Förutom det transatlantiska handels- och investeringspartnerskapet (TTIP) med USA avser kommissionen både att aktivt bedriva ett antal bilaterala förhandlingar och satsa på multilaterala förhandlingar inom Världshandelsorganisationen. Kommissionen uppger vidare att man avser att öka transparensen i TTIP-förhandlingarna. Målet är ett balanserat avtal utan att göra avkall på EU:s krav på hälsoskydd, miljöskydd, socialt skydd, skydd av personuppgifter samt EU:s kulturella mångfald.

Ett område för rättvisa och grundläggande rättigheter som grundar sig på ömsesidigt förtroende

På området rättvisa och grundläggande rättigheter planerar kommissionen att driva EU:s anslutning till europeiska konventionen om mänskliga rättigheter. Kampen mot gränsöverskridande brottslighet kommer att fortgå liksom arbetet mot terrorism. En fortsatt förbättring av domstolssamarbetet planeras liksom ett arbete mot bedrägerier, vilket inkluderar strävan efter att inrätta en europeisk åklagarmyndighet.

Kommissionen betonar vikten av lika möjligheter för personer med funktionsnedsättning när det gäller tillgänglighet. Detta inkluderar tillgång till den fysiska miljön, transportmedel samt informations- och kommunikationsteknik m.m.

Att främja jämställdhet och att göra det möjligt för kvinnor att delta mer på arbetsmarknaden lyfts fram. Kommissionen avser att dra tillbaka mammaledighetsdirektivet inom sex månader, om inte framsteg i förhandlingarna nås, för att sedan presentera ett modernare förslag.

Slutligen lyfts även EU:s inre säkerhet fram. Kommissionen avser att lägga fram en europeisk säkerhetsagenda för att angripa hot mot EU:s inre säkerhet, såsom gränsöverskridande brottslighet, cyberbrottslighet, terrorism, utländska kombattanter och radikalisering för att hjälpa EU att skydda sina medborgare och samtidigt förbli öppet mot omvärlden.

Mot en ny migrationspolitik

För att hantera det ökande trycket på EU:s externa gränser ska kommissionen utveckla en europeisk agenda för migration. Syftet är att rättvist och ansvarsfullt hantera legal migration, locka begåvning och kunskap till EU samt bekämpa trafficking och människosmuggling. En bättre hantering av migration med bättre kopplingar mellan migrationspolitiken och den externa dimensionen, mer samarbete internt och externt och skydd för utsatta personer bör baseras på ansvar och solidaritet för att förebygga tragiska olyckor som de i Medelhavet.

En starkare global aktör

Kommissionen framhåller att den senaste tidens händelseutveckling har lyft fram de geopolitiska frågorna, inte minst längs EU:s öst- och sydgräns. Kommissionen betonar behovet av en effektiv utrikespolitik, samarbete i den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken och att utveckla de strategiska partnerskapen.

Kommissionen kommer att prioritera stabilitet vid EU:s gränser och lyfter fram vikten av att stödja grannländer i att genomföra demokratiska och ekonomiska reformer, värna rättsstatsprincipen, stärka den ekonomiska styrningen och konkurrenskraften, utveckla den institutionella kapaciteten, bygga upp en väl fungerande offentlig förvaltning och uppnå ekonomisk tillväxt. Kommissionen ska se över grannskapspolitiken och presentera förslag för framtiden. Vidare kommer arbetet med pågående medlemskapsförhandlingar att fortsätta, även om ingen utvidgning kommer att ske under de närmsta fem åren.

EU kommer att fortsätta sitt arbete i utvecklingsfrågor och internationellt samarbete och fortsätta att inkludera främjandet av mänskliga rättigheter och jämställdhet. År 2015 är det europeiska året för utveckling. I ljuset av det kommer kommissionen att fortsätta arbetet med utvecklingsagendan efter 2015 och de hållbara utvecklingsmålen. Även det fortsatta arbetet mot sjukdomen ebola tas upp liksom EU:s krishanteringsförmåga.

En union i demokratisk förändring

Kommissionen anger i arbetsprogrammet att man avser att vara så öppna som möjligt med sitt arbete och att man kommer att samarbeta med de andra EU-institutionerna för att stärka ansvarutkrävande och insyn i EU:s verksamhet. Nya regler för öppenhet i kommissionärernas kontakter med egenföretagare och intressegrupper har introducerats, och kommissionen kommer att lägga förslag till ett avtal om ett öppenhetsregister för kontakter mellan EU:s institutioner och olika aktörer i frågor som rör beslutsprocessen.

Beslutsförfarandet för tillåtandet av odling av genmodifierade organismer (GMO) kommer att ses över i syfte att ta hand om medlemsstaters och medborgares oro.

Kommissionen avser även att stärka det interna lagstiftningsarbetet med förbättrade utvärderingar, konsekvensbedömningar och offentliga konsultationer. En rad förslag planeras att presenteras inom ramen för EU-kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit). Kommissionen kommer också att presentera ett förslag till interinstitutionellt avtal om bättre lagstiftning och arbetar med de övriga institutionerna för att förbättra den gemensamma planeringen av lagstiftningsprocessen.

Finansutskottets yttrande

Övergripande frågor

Finansutskottet stöder kommissionens inriktning för en ekonomisk återhämtning i Europa. Europa har både utbuds- och efterfrågeproblem som på olika sätt måste hanteras för att man ska få fart på den europeiska tillväxten. Finansutskottet konstaterar dock att arbetsprogrammet är mycket övergripande, varför det är svårt att redan nu konkret bedöma nyttan och effekterna av kommissionens olika förslag i arbetsprogrammet.

Inledningsvis vill dock utskottet poängtera att det är viktigt för den europeiska återhämtningen att redan beslutade reformer för att främja sysselsättning och hållbar tillväxt på EU-nivå genomförs.

När det gäller EU:s budget och finansieringen av olika verksamheter har finansutskottet vid flera tillfällen förordat en restriktiv och ansvarsfull linje, och att olika förslag till initiativ ska rymmas inom den beslutade budgetramen. Det är viktigt att EU bedriver en återhållsam och ansvarsfull budgetpolitik.

En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar

Kommissionens investeringsplan (KOM(2014) 903) presenterades i slutet av november 2014, och finansutskottet kommer under våren 2015 att behandla planen i ett granskningsutlåtande. Finansutskottet delar regeringens allmänna ståndpunkt att investeringsplanen kan bli ett komplement till nationella åtgärder på området. Enligt finansutskottet är det emellertid viktigt att de

offentliga finanserna och EU:s fleråriga budgetram 2014–2020 värnas när detaljerna i investeringsplanen mejslas ut. Det är vidare viktigt att investeringar är långsiktigt hållbara och bidrar till öka Europas förutsättningar att klara klimatutmaningarna.

När det gäller halvårsöversynen av Europa 2020-strategin har utskottet tidigare (bet. 2009/10:FiU29) framhållit att framtidsstrategin bör ha ett mer övergripande fokus än den som kommissionen då lade fram och att den borde vara mer inriktad på den långsiktiga strukturella tillväxten. Finansutskottet välkomnar nu översynen av strategin som möjliggör en utvärdering av om kommissionens åtgärder gett effekt på den europeiska ekonomin.

Fördjupad och mer rättvis inre marknad med stärkt industribas

Kommissionen anger i arbetsprogrammet att man tänker presentera en handlingsplan för den s.k. kapitalmarknadsunionen. Finansutskottet konstaterar att uppgifterna om innehållet i unionen är mycket begränsade. Finansutskottets allmänna uppfattning är dock att initiativ som ökar transparensen och harmoniseringen som minskar ett ensidigt bankberoende kan stärka den inre marknaden och bidra till gränsöverskridande investeringar. Finansutskottet anser att det är viktigt att man framöver noga bevakar utvecklingen av unionen. Förslagen måste vara enkla och transparenta och inte bidra till att försvaga den finansiella stabiliteten eller investerar- och konsumentskyddet.

I samband med arbetet med översynen av systemet för finansiell tillsyn kan det vara intressant att lyfta fram kommissionens två översynsrapporter som presenterades i augusti 2014. I rapporterna föreslås förändringar för de europeiska tillsynsmyndigheterna European Supervisory Authorities (Esa) och den europeiska systemrisknämnden European Systemic Risk Board (ESRB). Finansutskottet delar regeringens ståndpunkt att det är angeläget att översynen genomförs, inte minst i ljuset av inrättandet av bankunionen, och att det är viktigt att värna den inre marknaden och det allmänna EU-intresset. I likhet med regeringen är dock utskottet tveksamt till att i dagsläget utöka Esas och ESRB:s mandat, bl.a. på grund av de förändringsprocesser som pågår inom EU, både institutionellt och lagstiftningsmässigt.

En djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union

Finansutskottet har tidigare (bet. 2012/13:FiU29) i samband med granskningen av kommissionens meddelande om en plan för en djupgående och verklig ekonomisk och monetär union pekat på risken för en betydande centralisering av den ekonomiska politiken i EU. Finansutskottet anser att utgångspunkten vid en eventuell ytterligare förstärkning av den ekonomiska samordningen och fördjupningen bör vara att medlemsstaternas befogenheter vad gäller budget, skatter, arbetsmarknads- och socialpolitik inte försvagas. Det är viktigt att medlemsstaternas nationella befogenheter värnas.

Finansutskottet vill även här framhålla vikten av att strukturreformer som redan aviserats och beslutats genomförs för att stärka konkurrenskraften i den europeiska ekonomin. I arbetet med att fördjupa den inre marknaden är det mycket viktigt att den nationella suveräniteten värnas, särskilt på skatteområdet.

En union i demokratisk förändring

Finansutskottet välkomnar kommissionens ambition att vara så öppen som möjligt och dess arbete med att stärka ansvarsutkrävandet och insynen i EU:s verksamhet och EU:s lagstiftningsprocesser. I detta sammanhang vill finansutskottet lyfta fram vikten av offentlig revision och insyn i EU:s förvaltning.

Öppenhet, insyn och möjliggörande till ansvarsutkrävande är grunden för en stabil och effektiv förvaltning, och inom EU-samarbetet är dessa frågor av största vikt.

Justitieukskottets yttrande

Justitieukskottet välkomnar kommissionens restriktivare hållning till ny lagstiftning på EU-nivå och att ett ökat fokus läggs på att genomföra, tillämpa och utvärdera den lagstiftning som redan finns. Detta ligger i linje med vad utskottet tidigare framfört, bl.a. vid granskningen av kommissionens meddelande om EU:s agenda för rättsliga frågor fram till 2020 (utl. 2013/14:JuU41). Utskottet betonade då bl.a. att i synnerhet straffrättslig lagstiftning på EU-nivå endast ska tas fram om det står klart att den bidrar med ett betydande mervärde, och att det är viktigt att den lagstiftning som man redan har kommit överens om på EU-nivå genomförs och tillämpas på ett effektivt sätt. Endast när det finns reella behov och ett tydligt mervärde, och när det inte finns andra mindre ingripande alternativ att tillgå, ska kompletterande åtgärder i form av nya lagstiftningsinitiativ övervägas. Likaså betonade justitieukskottet betydelsen av att respekten för medlemsstaternas olika rättsliga system och traditioner bevaras och att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras. Justitieukskottet noterar därför med tillfredsställelse att kommissionen i sitt arbetsprogram framhåller att EU inte ska lägga sig lika mycket i sådant som bättre hanteras på medlemsstatsnivå.

När det gäller det aviserade meddelandet med förslag om en europeisk säkerhetsagenda för perioden 2015–2020 välkomnar justitieukskottet framtagandet av en sådan strategi då det är viktigt att möta de hot mot EU:s inre säkerhet som kommissionen nämner i programmet. Justitieukskottet anser att fokus för strategin, liksom för andra åtgärder inom området, i första hand bör ligga på att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna och berörda myndigheter.

Arbetet med att bekämpa den organiserade brottsligheten är viktigt. Justitieukskottet ser ett tydligt mervärde i det europeiska samarbetet i dessa

frågor. Därför är det bra att rambeslutet om kampen mot organiserad brottslighet utvärderas för att säkerställa att lagstiftningen är ändamålsenlig och effektiv och möter dagens utmaningar och behov.

Justitiekommittén ser positivt på det arbete som pågår på EU-nivå med att förebygga terrorism, motverka dess grunder och hjälpa dem som vill lämna våldsbejakande extremistiska miljöer. Samtidigt är det viktigt att värna det öppna och fria samhället och de värden som vi vill försvara. Därför är det angeläget att det råder balans mellan behovet av att bekämpa terrorism och respekten för de grundläggande fri- och rättigheterna, inte minst skyddet av den personliga integriteten.

Vad gäller förslaget om en europeisk åklagarmyndighet är justitiekommittén alltför kritiskt till förslaget om att inrätta en sådan myndighet och anser fortfarande att det i sin helhet strider mot subsidiaritetsprincipen (se bl.a. utl. 2013/14:JuU41). Utskottet har inga invändningar mot kommissionens förslag om initiativ som ska dras tillbaka eller ändras. Vad gäller lagstiftning som ska utvärderas inom ramen för Refit-programmet välkomnar utskottet en utvärdering av Frontex och, som nämns ovan, en utvärdering av rambeslutet om kampen mot den organiserade brottsligheten.

Avslutningsvis noterar justitiekommittén att kommissionären med ansvar för migration och inrikes frågor i ett tal till Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE) den 3 december 2014 meddelade att kommissionen avser att presentera ett nytt förslag om smart gränsförvaltning och samtidigt dra tillbaka det lagstiftningspaket som presenterades 2013 (KOM(2013) 95, KOM(2013) 96 och KOM(2013) 97). Detta framgår inte av kommissionens arbetsprogram.

Civilutskottets yttrande

Civilutskottet framhåller inledningsvis att utskottet stöder den inriktning som kommissionen anger i arbetsprogrammet. Utskottet instämmer med kommissionen i att arbetet under året bör inriktas på särskilt prioriterade områden.

Civilutskottet ser positivt på att kommissionen ser över de befintliga reglerna för att minska krångel och administrativa bördor utan att för den skull inskränka konsumenternas valfrihet så att reglerna är till verklig nytta för medborgarna.

Civilutskottet har inte något att invända mot att kommissionen ser över förslaget till en förordning om en gemensam europeisk köplag. Utskottet avvaktar dock med ett närmare ställningstagande tills kommissionen har presenterat ett ändrat förslag. Civilutskottet har inte heller något att invända mot att förslaget till förordning om stadga för europeiska stiftelser dras tillbaka.

När det gäller nya förslag vill civilutskottet understryka betydelsen av att medlemsstaternas olika rättsliga system och traditioner beaktas och att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras. Utskottet vill även

betona vikten av att nya initiativ baseras på reella behov. Civilutskottets uppfattning stämmer också överens med dess ställningstagande i yttrandet till justitieutskottet över kommissionens meddelande EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020 (yttr. 2013/14:CU5y).

I arbetsprogrammet anför kommissionen att den inom ramen för det prioriterade området En sammankopplad digital inre marknad avser att bl.a. ta nya initiativ för att förenkla reglerna för konsumenter som handlar på nätet eller digitalt och för att underlätta e-handeln. Civilutskottet anser att det är av stor vikt att de initiativ som tas på detta område säkerställer ett konsument-skydd som är lika högt eller högre än det konsumentskydd som gäller enligt svensk rätt.

Miljö- och jordbruksutskottets synpunkter i protokollsutdrag

Miljö- och jordbruksutskottet välkomnar den tidigare kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2088/98/EG om avfall m.fl. (KOM(2014) 397) och luftvårdsdirektivet. Enligt bilaga 2 punkt 38 i kommissionens arbetsprogram ska avfallsförslaget dras tillbaka och ersättas med ett nytt och mer heltäckande förslag senast i slutet av 2015 för att främja ett kretsloppssamhälle. Kommissionens förslag till luftkvalitetsdirektiv ska enligt bilaga 3 punkt 46 i kommissionens arbetsprogram revideras under 2015.

Miljö- och jordbruksutskottet stöder den tidigare kommissionens förslag. Det finns ett stort behov av den föreslagna lagstiftningen, och det är angeläget att förslagen kan genomföras med en hög ambitionsnivå. Utskottet anser därför att förslagen inte ska dras tillbaka och ersättas med ett nytt eller revideras.

Näringsutskottets yttrande

Näringsutskottet framhåller inledningsvis att det välkomnar kommissionens strävan efter större öppenhet och lyhördhet gentemot medborgarna i sitt kommande arbete. Det är av stor vikt att subsidiaritetsprincipen respekteras. Näringsutskottet delar också kommissionens bedömning att medborgarna vill att EU inte ska lägga sig i lika mycket i frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på lokal och regional nivå. Utskottet hade också välkomnat en större grad av konkretisering i arbetsprogrammet.

Näringsutskottet anser också att kommissionens övergripande ambitioner att minska regelbördan för företag genom fortsatt arbete med programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet) är välkomna. Enligt näringsutskottets uppfattning är detta ett nödvändigt och angeläget arbete. Samtidigt understryker näringsutskottet att

regelförenklingsarbetet inte får leda till att grupper av företag ska kunna undantas från exempelvis arbetsmiljölagstiftning.

När det gäller kommissionens prioriteringsområden En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar, En sammankopplad digital inre marknad samt En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas och de nya initiativ som kommissionen aviserat på dessa prioriteringsområden påminner näringsutskottet om vad det i andra sammanhang anfört om en väl fungerande inre marknad. Enligt utskottets mening är en väl fungerande inre marknad av avgörande betydelse när det gäller att stärka EU:s konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning till nytta för företag, arbetstagar och konsumenter. Näringsutskottet vill också framhålla vikten av att redan överenskomna åtgärder genomförs på ett korrekt sätt och i rätt tid i alla medlemsländer innan nya åtgärder beslutas.

I fråga om prioriteringsområdet En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik konstaterar näringsutskottet att ambitionsnivån i den överenskommelse som slöts mellan EU:s stats- och regeringschefer den 23 oktober 2014 om ett klimat- och energiramverk till 2030 är lägre än vad som hade varit önskvärt. I samband med att kommissionen har aviserat att man kommer att presentera konkreta planer för en energiunion under 2015 vill utskottet också anföra att en långsiktigt hållbar och trygg energiförsörjning bäst uppnås genom satsningar på långsiktig energieffektivisering och en större tillgång på förnybar energi. Detta är viktiga delar i kampen mot klimatutmaningarna, där EU bör inta en ledarroll globalt.

När det gäller kommissionens prioritering med rubriken Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA välkomnar näringsutskottet kommissionens arbete för ett sådant avtal. Likaså välkomnar näringsutskottet att kommissionen ställt sig bakom det initiativ till större öppenhet i förhandlingarna som initierats av kommissionär Cecilia Malmström. Enligt näringsutskottets uppfattning är det angeläget att öka transparensen i denna typ av förhandlingar. Näringsutskottet instämmer i det som kommissionen skriver om att ett handels- och investeringsavtal mellan EU och Förenta staterna inte får göra avkall på EU:s krav på hälsoskydd, miljöskydd, socialt skydd, skydd av personuppgifter och kulturell mångfald. Näringsutskottet vill också påminna om att mandatet för förhandlingarna om frihandelsavtalet med Förenta staterna stipulerar att parterna ska arbeta för ekonomisk utveckling, full och produktiv sysselsättning samt främja efterlevnad och effektivt genomförande av internationella arbetsrättsliga standarder. Ett frihandelsavtal med Förenta staterna ska alltså inte urholka de gällande sociala, fackliga och ekonomiska rättigheterna i Sverige eller EU. Utskottet vill i detta sammanhang därutöver påminna om vad det i andra sammanhang anfört på ett övergripande plan om vikten av öppenhet mot tredjeländer och att olika protektionistiska tendenser såväl inom som utanför EU motverkas. Den globala frihandeln måste försvaras, och det är viktigt att handeln med länder utanför EU kan ske på öppna och likvärdiga villkor.

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

Arbetsmarknadsutskottet konstaterar inledningsvis att över sex år efter den finansiella krisens utbrott är läget i ekonomin och på arbetsmarknaderna i EU fortsatt mycket allvarligt. Arbetslösheten har det senaste året slutat öka, men läget på arbetsmarknaden förbättras inte i önskvärd takt. Arbetslöshetsnivån för EU-länderna var 10,0 procent (säsongsjusterat) i november 2014, vilket är en minskning med endast 0,7 procentenheter jämfört med samma månad föregående år. Skillnaderna mellan länderna är fortfarande stora. Särskilt oroväckande är det att långtidsarbetslösheten fortfarande ökar och att situationen för ungdomar på arbetsmarknaden är fortsatt svår. Klyftor mellan länder och mellan grupper riskerar att permanentas.

Mot den bakgrunden anser arbetsmarknadsutskottet att tillväxt och jobb måste sättas högst på den politiska dagordningen. Utskottet välkomnar därför den inriktning på den ekonomiska politiken som kommissionen lanserar där ökade investeringar lyfts fram.

Medlemsstaterna har och ska fortsatt ha det främsta ansvaret och verktygen för arbetsmarknadspolitik. Men alla tillgängliga EU-medel och instrument måste mobiliseras för att hantera de utmaningar som Europa står inför. Arbetsmarknadsutskottet anser att EU har en viktig roll i att stödja medlemsstaterna i deras ansträngningar.

Arbetsmarknadsutskottet vill vidare framhålla att samtidigt som de omedelbara utmaningarna måste mötas, måste också Europa öka ansträngningarna för att klara de långsiktiga utmaningar som vi står inför. De utmaningar som identifierades inom ramen för Europa 2020-strategin är fortsatt relevanta. En modern arbetsmarknadspolitik måste investera i kunskap för rörlighet och konkurrenskraft. Det är viktigt att arbetskraften rustas med rätt kompetens för att klara den globala konkurrensen. Utskottet vill också framhålla att ökad jämställdhet på arbetsmarknaden är en fortsatt förbisedd tillväxtfaktor – om kvinnor yrkesarbetade i samma utsträckning som män skulle bruttonationalprodukten kunna öka betydligt.

Det är genom ökat deltagande och delaktighet, under goda villkor, som vi bygger framtidens arbetsmarknad. En politik för tillväxt och jobb får inte bygga på en press nedåt av arbetsvillkoren eller en försämring av arbetsförhållandena.

Lika lön för lika arbete

Arbetsmarknadsutskottet är övertygat om att arbetstagarnas och företagens rörlighet över gränserna är något mycket positivt som skapar möjligheter för många, såväl människor som företag, att utvecklas. Det är viktigt att riva hinder mellan EU-länder och i förhållande till länder utanför EU för att möjliggöra en ökad rörlighet över gränserna. Det finns i dag länder och branscher där jobb inte tillsätts trots att arbetslösheten är hög. Arbetsmarknadsutskottet noterar också att det finns tecken på att matchningen på de europeiska arbetsmarknaderna har försämrats sedan krisens utbrott. Europa

som helhet har också ett långsiktigt behov av att säkra tillgången på arbetskraft, och insatser för att möta problemen på de europeiska arbetsmarknaderna är viktiga. Arbete i ett annat EU-land kan också ge enskilda individer möjlighet att förverkliga drömmar och att få berikande upplevelser. En ökad rörlighet på de europeiska arbetsmarknaderna är därför värdefullt för både individen och samhället. Arbetsmarknadsutskottet vill dock tydligt slå fast att denna rörlighet inte får ske till priset av social dumpning.

Enligt arbetsmarknadsutskottet borde det vara en självklar utgångspunkt att de som arbetar i Sverige ska ha lika löner och lika villkor oavsett varifrån de kommer. Svenska villkor ska gälla alla som arbetar på den svenska arbetsmarknaden. Genom att EU-domstolen valt att tolka bestämmelserna i utstationeringsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster) som ett tak, där domstolen har angett en högsta nivå för de villkor som kan avkrävas ett gästande företag, har fackliga organisationers möjligheter att ställa krav på lika villkor inskränkts.

Arbetsmarknadsutskottet anser att den svenska arbetsmarknadsmodellen måste värnas och att kollektivavtalens ställning måste stärkas. Det behövs politiska initiativ på EU-nivå för att uppnå detta. Med den nuvarande ordningen undermineras den svenska modellen.

Arbetsmarknadsutskottet anser att det därför är mycket välkommet att kommissionens ordförande tydligt sagt att social dumpning inte har någon plats i unionen och att samma arbete på samma plats ska avlönas på samma sätt. Arbetsmarknadsutskottet ser fram emot att den riktade översyn av utstationeringsdirektivet som kommissionen ska göra under året resulterar i konkreta förslag på hur social dumping och lönepress nedåt kan förhindras. Det behövs ändringar som säkerställer direktivets karaktär av minimidirektiv så att likabehandling av löntagare kan säkras. På sikt menar utskottet att ett juridiskt bindande socialt protokoll också bör införas (se vidare bet. 2012/13:AU5, rskr. 2012/13:53).

Regelförenkling

Arbetsmarknadsutskottet noterar att kommissionen i arbetsprogrammet anför att den vill fokusera på de frågor där EU har ett mervärde. Ett av de områden som påverkar EU-medborgarnas bedömning av EU är den befintliga lagstiftningen. Kommissionen vill därför minska regelbördan genom programmet för lagstiftningens ändamålsenlighet. Arbetsmarknadsutskottet instämmer i att det är viktigt att förhindra onödigt betungande administrativa bördor. Det är dock viktigt att framhålla att regelförenkling inte får ske på bekostnad av att arbetstagarnas skydd eller rättigheter påverkas negativt.

Som en del i programmet för lagstiftningens ändamålsenlighet ingår en resultatavla där bl.a. medlemsstaternas genomförande av EU-lagstiftning ska följas upp. På arbetsrätts- och arbetsmiljöområdet kan EU endast anta minimidirektiv, vilket innebär att medlemsstaterna har möjlighet att anta eller behålla

regler som går längre och ger ett bättre skydd för arbetstagare än vad som anges i direktiven. I EU-direktiven på området sägs också att ett genomförande inte bör leda till att de skyddsnivåer vi redan har sänkts. Syftet med minimidirektiven är att sätta en gemensam lägsta grundnivå, ett golv. En resultatavla som implicit kritiserar medlemsstater som väljer att använda sig av möjligheten att anta eller behålla regler som går längre innebär i förlängningen att den lägsta tillåtna skyddsnivån också blir den högsta. Arbetsmarknadsutskottet anser att en sådan ordning är oacceptabel.

Det har tidigare inom ramen för kommissionens regelförenklaringsarbete förekommit förslag om att undanta små och medelstora företag från lagstiftning, bl.a. på arbetsmiljöområdet. Det är mot den bakgrunden positivt att kommissionen anför att en minskning av regelbördan ska ske utan att sänka de höga nivåerna på det sociala skyddet. Arbetsmarknadsutskottet vill framföra att detta ska gälla alla arbetstagare i Europa. Individens rätt till en god arbetsmiljö ska inte bero på storleken på företaget där han eller hon arbetar.

Utskottets överväganden

Övergripande frågor

Utrikesutskottet har dubbla uppgifter när det gäller Europeiska unionen. För det första ansvarar utskottet för riksdagens beredning av övergripande frågor som rör Europeiska unionen, såsom kommissionens arbetsprogram. För det andra ansvarar utskottet enligt riksdagsordningen för att följa EU-frågorna inom sitt beredningsområde som fackutskott.

Utskottet vill understryka det positiva i att kommissionen årligen presenterar ett arbetsprogram. Arbetsprogrammet ökar medlemsstaternas möjlighet att planera EU-arbetet, bidrar till öppenhet kring EU:s lagstiftningsprocess och ger medlemsstaternas nationella parlament en möjlighet att framföra synpunkter på kommissionens EU-prioriteringar och de frågor som är aktuella under det närmsta året. Beredningen av arbetsprogrammet i riksdagen ger ledamöterna en möjlighet att debattera aktuella EU-frågor i kammaren. Utlåtanden är att betrakta som preliminära synpunkter som ger uttryck för rådande åsiktsförhållanden i riksdagen vid tidpunkten för utlåtandebehandlingen.

Utskottet välkomnar kommissionens arbetsprogram och anser, i likhet med regeringen, att flera av de prioriterade områdena är centrala. Som exempel kan nämnas åtgärder för ökad tillväxt och sysselsättning, åtgärder för att stärka den inre marknaden, energifrågor, en framåtsyftande klimatpolitik och EU:s roll som en stark global aktör. Utskottet noterar samtidigt att jämställdhet, utvidgningsprocessen samt forskning och innovation har getts ett begränsat utrymme i arbetsprogrammet och framhåller att det är viktigt att även dessa frågor lyfts fram tydligt i kommissionens arbete.

Vidare önskar utskottet, liksom i tidigare utlåtanden över kommissionens arbetsprogram, understryka vikten av att värna om ett öppet Europa. Öppenhet måste vara en vägledande princip inom EU:s alla samarbetsområden, däribland migration, frihandel och utvecklingssamarbete. Unionen måste hålla sina dörrar öppna i kontakterna med andra länder inom såväl utvidgningsprocessen som det östliga partnerskapet och Medelhavs-samarbetet. Principen om att värna ett öppet Europa bör därmed vara grundläggande i alla kommissionens initiativ och program.

Utrikesutskottet vill betona, vilket även framhålls i yttranden från justitieutskottet och näringsutskottet, vikten av att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras. Utrikesutskottet delar kommissionens bedömning att medborgarna inte vill att EU ska ägna sig åt frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på nationell och regional nivå.

Arbetsprogrammet är ett viktigt dokument för att tidigt kunna identifiera frågor som kommer upp på EU:s dagordning. Det är därmed också ett dokument som ger en översiktlig bild av vilka EU-frågor som riksdagen kan ha anledning att återkomma till under 2015 och följande år. Fackutskotten i riksdagen har i redan beslutade utlåtanden redovisat synpunkter på en rad frågor med anknytning till kommissionens arbetsprogram. I bilaga 2 till detta utlåtande finns en förteckning över utlåtanden som lämnats av riksdagens utskott under 2014.

Utskottet lämnar nedan kommentarer om de prioriterade områden som kommissionen tar upp i arbetsprogrammet för 2015. Utskottet har i vissa fall valt att behandla flera av prioriteringarna i samma avsnitt. I respektive avsnittsrubrik görs därför en hänvisning till arbetsprogrammets prioritering inom parantes.

Den inre marknaden och satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar (prioriteringar 1, 2 och 4)

Utrikesutskottet stöder kommissionens inriktning i arbetsprogrammet för en ekonomisk återhämtning i Europa. Europa har både utbuds- och efterfrågeproblem som på olika sätt måste hanteras för att man ska få fart på den europeiska tillväxten. Finansutskottet poängterar i sitt yttrande att det är viktigt för den europeiska återhämtningen att redan beslutade reformer för att främja sysselsättning och hållbar tillväxt på EU-nivå genomförs. Utrikesutskottet instämmer i detta.

Utrikesutskottet framhåller även vad näringsutskottet skriver i sitt yttrande om att en väl fungerande inre marknad är av avgörande betydelse när det gäller att stärka EU:s konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning till nytta för företag, arbetstagare och konsumenter.

Vidare instämmer utrikesutskottet i arbetsmarknadsutskottets beskrivning av hur läget i ekonomin och på arbetsmarknaderna i EU över sex år efter den finansiella krisens utbrott fortfarande är mycket allvarligt. Arbetslösheten har det senaste året slutat öka, men läget på arbetsmarknaden förbättras inte i

önskvärd takt. Särskilt oroväckande är det att långtidsarbetslösheten fortfarande ökar och att situationen för ungdomar på arbetsmarknaden är fortsatt svår. Klyftor mellan länder och mellan grupper riskerar att permanentas. Mot den bakgrunden anser arbetsmarknadsutskottet att tillväxt och jobb måste sättas högst på den politiska dagordningen. Arbetsmarknadsutskottet betonar att medlemsstaterna har och ska fortsatt ha det främsta ansvaret och verktygen för arbetsmarknadspolitiken. Men alla tillgängliga EU-medel och instrument måste mobiliseras för att hantera de utmaningar som Europa står inför, och arbetsmarknadsutskottet anser att EU har en viktig roll i att stödja medlemsstaterna i deras ansträngningar. Utrikesutskottet är av samma mening. Utskottet vill, i likhet med arbetsmarknadsutskottet, framhålla att samtidigt som de omedelbara utmaningarna måste mötas, måste också Europa öka ansträngningarna för att klara de långsiktiga utmaningar som vi står inför. De utmaningar som identifierades inom ramen för Europa 2020-strategin är fortsatt relevanta.

Liksom arbetsmarknadsutskottet vill utrikesutskottet även betona att ökad jämställdhet på arbetsmarknaden är en fortsatt förbisedd tillväxtfaktor – om kvinnor yrkesarbetade i samma utsträckning som män skulle bruttonationalprodukten kunna öka betydligt. Det är genom ökat deltagande och delaktighet, under goda villkor, som vi bygger framtidens arbetsmarknad. En politik för tillväxt och jobb får inte bygga på en press nedåt av arbetsvillkoren eller en försämring av arbetsförhållandena.

Näringsutskottet välkomnar i sitt yttrande kommissionens övergripande ambitioner att minska regelbördan för företag genom fortsatt arbete med programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet). Enligt näringsutskottets uppfattning är detta ett nödvändigt och angeläget arbete. Samtidigt understryker näringsutskottet att regelförenklingsarbetet inte får leda till att grupper av företag ska kunna undantas från exempelvis arbetsmiljölagstiftning. Utrikesutskottet instämmer i detta.

Vad gäller prioriteringen om en sammankopplad digital inre marknad skriver civilutskottet i sitt yttrande att det är av stor vikt att nya initiativ för att förenkla reglerna för konsumenterna som handlar på nätet eller digitalt och för att underlätta e-handeln säkerställer ett konsumentskydd som är lika högt eller högre än det konsumentskydd som gäller enligt svensk rätt. Civilutskottet ser även positivt på att kommissionen ser över de befintliga reglerna för att minska krångel och administrativa bördor utan att för den skull inskränka konsumenternas valfrihet så att reglerna är till verklig nytta för medborgarna. Utrikesutskottet delar denna uppfattning.

I övrigt ansluter sig utrikesutskottet till finansutskottets ställningstaganden om kommissionens investeringsplan, halvårsöversynen av Europa 2020-strategin, kapitalmarknadsunionen och översynen av systemet för finansiell tillsyn samt till arbetsmarknadsutskottets ställningstaganden under avsnitten om lika lön för lika arbete och regelförenkling.

Energiunionen och klimatpolitik (prioritering 3)

Utrikesutskottet noterar att kommissionen under året avser att presentera ett förslag till strategiskt ramverk för energiunionen. Strategin väntas ange vilka nyckelinsatser som krävs för att säkra energiförsörjningen, minska beroendet av energiimport från tredjeländer, integrera nationella energimarknader och stärka konsumenters deltagande och energieffektivitet. Utskottet konstaterar att energiområdet är betydelsefullt för en global ekonomisk, social och hållbar utveckling. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla den säkerhetspolitiska aspekten av energifrågorna. Den säkerhetspolitiska miljön förändras av den teknologiska och demografiska utvecklingen, ökad efterfrågan på strategiska resurser, t.ex. energi, beroendet och utvecklingen av flöden, konsekvenserna av migration samt urbanisering och klimatförändringar. Utrikesutskottet konstaterar, i likhet med näringsutskottet, att ambitionsnivån i den överenskommelse som slöts mellan EU:s stats- och regeringschefer den 23 oktober 2014 om ett klimat- och energiramverk till 2030 är lägre än vad som hade varit önskvärt. I enlighet med vad näringsutskottet anför i sitt yttrande vill även utrikesutskottet betona att en långsiktigt hållbar och trygg energiförsörjning bäst uppnås genom satsningar på långsiktig energi-effektivisering och en större tillgång på förnybar energi.

Utrikesutskottets uppfattning är att EU bör vara en drivande kraft för att både inom Europa och globalt skydda miljön och säkra en hållbar utveckling som genom en resurseffektiv ekonomi lägger grunden för grön tillväxt. Utskottet välkomnar att kommissionen tydligt lyfter fram klimatfrågan och Förenta nationernas klimatkonferens i Paris (COP 21) i slutet av 2015. Utskottet anser att det är av stor betydelse att intensifiera EU:s och det internationella samfundets ansträngningar för att nå en överenskommelse i Paris 2015 som håller ökningen av den globala medeltemperaturen under två grader Celsius. EU:s samlade tyngd bör utnyttjas, både EU:s medlemsländers externa kontakter och EU:s gemensamma utrikestjänst.

Ekonomiska och monetära unionen (prioritering 5)

När det gäller EU:s budget och finansieringen av olika verksamheter har finansutskottet vid flera tillfällen förordat en restriktiv och ansvarsfull linje, och att olika förslag till initiativ ska rymmas inom den beslutade budgetramen. Det är viktigt att EU bedriver en återhållsam och ansvarsfull budgetpolitik. Finansutskottet har tidigare (bet. 2012/13:FiU29) i samband med granskningen av kommissionens meddelande om en plan för en djupgående och verklig ekonomisk och monetär union pekat på risken för en betydande centralisering av den ekonomiska politiken i EU. Finansutskottet anser att utgångspunkten vid en eventuell ytterligare förstärkning av den ekonomiska samordningen och fördjupningen bör vara att medlemsstaternas befogenheter vad gäller budget, skatter samt arbetsmarknads- och socialpolitik inte försvagas. Det är viktigt att medlemsstaternas nationella befogenheter värnas. Finansutskottet framhåller även vikten av att redan aviserade och beslutade strukturreformer genomförs

för att stärka konkurrenskraften i den europeiska ekonomin. I arbetet med att fördjupa den inre marknaden är det mycket viktigt att den nationella suveräniteten värnas, särskilt på skatteområdet.

Utrikesutskottet ansluter sig till finansutskottets ställningstaganden.

Frihandelsavtal med USA (prioritering 6)

Utskottet vill inledningsvis understryka vikten av att nå ett så ambitiöst frihandelsavtal som möjligt med USA för att stödja tillväxt och sysselsättning utan att möjligheten att stärka skyddet för miljön, löntagarnas intressen och människors och djurs hälsa försämrats. Utskottet konstaterar att ett framtida transatlantiskt handels- och investeringspartnerskap mellan EU och USA kommer att bidra till tillväxt och jobb i Sverige.

Utskottet välkomnar kommissionens arbete för ett sådant avtal och betonar att förhandlingarna under 2015 måste ta påtagliga steg framåt för att tidsplanerna ska kunna hållas. Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att öka transparensen i denna typ av förhandlingar och det är positivt att kommissionen har ställt sig bakom det initiativ till större öppenhet i förhandlingarna som initierats av kommissionär Cecilia Malmström. Utskottet instämmer i det kommissionen framhåller i arbetsprogrammet om att ett handels- och investeringsavtal mellan EU och Förenta staterna inte får göra avkall på EU:s krav på hälsoskydd, miljöskydd, socialt skydd, skydd av personuppgifter och kulturell mångfald.

Näringsutskottet påminner i sitt yttrande om att mandatet för förhandlingarna om frihandelsavtalet med Förenta staterna stipulerar att parterna ska arbeta för ekonomisk utveckling och full och produktiv sysselsättning samt främja efterlevnad och effektivt genomförande av internationella arbetsrättsliga standarder. Ett frihandelsavtal med Förenta staterna ska alltså inte urholka de gällande sociala, fackliga och ekonomiska rättigheterna i Sverige eller EU. Näringsutskottet påminner därutöver om vad det i andra sammanhang anfört på ett övergripande plan om vikten av öppenhet mot tredjeländer och att olika protektionistiska tendenser såväl inom som utanför EU motverkas. Utrikesutskottet instämmer i detta och understryker att den globala frihandeln måste försvaras och att det är viktigt att handeln med länder utanför EU kan ske på öppna och likvärdiga villkor.

Rättvisa och grundläggande rättigheter (prioritering 7)

Liksom justitieutskottet välkomnar utrikesutskottet kommissionens restriktivare hållning till ny lagstiftning på EU-nivå och att ett ökat fokus läggs på att genomföra, tillämpa och utvärdera den lagstiftning som redan finns. Detta ligger i linje med vad justitieutskottet tidigare framfört, bl.a. vid granskningen av kommissionens meddelande om EU:s agenda för rättsliga frågor fram till 2020 (utl. 2013/14:JuU41). Justitieutskottet betonade då bl.a. att i synnerhet straffrättslig lagstiftning på EU-nivå endast ska tas fram om det står

klart att den bidrar med ett betydande mervärde, och att det är viktigt att den lagstiftning som man redan har kommit överens om på EU-nivå genomförs och tillämpas på ett effektivt sätt. Endast när det finns reella behov och ett tydligt mervärde, och när det inte finns andra mindre ingripande alternativ att tillgå, ska kompletterande åtgärder i form av nya lagstiftningsinitiativ övervägas. Justitieutskottet understryker även i sitt yttrande vikten av att bevara respekten för medlemsstaternas olika rättsliga system och traditioner.

Utskottet välkomnar att kommissionen i arbetsprogrammet har angett att man kommer att verka för att EU ansluter sig till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) i enlighet med EU-domstolens kommande vägledning. Utskottet kan konstatera att förhandlingarna mellan EU och Europarådet har pågått sedan i juli 2010 och under våren 2013 resulterade i en överenskommelse om ett avtalsutkast. I juli 2013 begärde Europeiska kommissionen att EU-domstolen skulle yttra sig över om det framförhandlade avtalet är förenligt med EU-fördragen. Utskottet noterar att EU-domstolen den 18 december 2014, efter att kommissionen presenterade sitt arbetsprogram, tog ställning till avtalsutkastet. EU-domstolen slår i sitt yttrande fast att utkastet till avtal om EU:s anslutning till Europakonventionen inte är förenligt med unionsrättens bestämmelser.

Mot bakgrund av EU-domstolens yttrande vill utskottet, liksom i flera tidigare betänkanden, understryka vikten av att anslutningen till Europakonventionen kommer till stånd så snart som möjligt för att bidra till att stärka både den enskildes ställning i EU och Europakonventionens ställning. Utskottet förutsätter därmed att kommissionen återkommer med förslag på möjliga vägar för en anslutning.

I övrigt ansluter sig utrikesutskottet till justitieutskottets ställningstaganden i fråga om en europeisk säkerhetsagenda, organiserad brottslighet, arbetet mot terrorism samt en europeisk åklagarmyndighet.

En starkare global aktör m.m. (prioriteringar 8 och 9)

Utskottet anser att EU ska vara en stark röst för frihet och en stark kraft för fred samt att Sverige har ett ansvar för att i europeisk samverkan bidra till fred, säkerhet och utveckling i vårt eget närområde och globalt. Att bidra till demokratisk utveckling och ekonomisk integration i närområdet är en av EU:s mest centrala utrikespolitiska uppgifter. En viktig utmaning för EU är att bidra till ett fortsatt öppet Europa med ett särskilt intresse och ansvar för utvecklingen i EU:s grannländer. Detta innefattar en vidareutveckling av den europeiska grannskapspolitiken, det östliga partnerskapet och Unionen för Medelhavet. Ökad handel, rörlighet över gränserna och gemensamma regelverk bidrar till välbefinnande och säkerhet och inspirerar till en demokratisk utveckling. Mot denna bakgrund ser utskottet fram emot det gemensamma meddelandet från utrikesrepresentanten och kommissionen som ska innehålla

resultaten av översynen av EU:s grannskapspolitik och ska utmytna i nya politiska riktlinjer.

Utskottet kan bara instämma i det som kommissionen framhåller i arbetsprogrammet om hur den senaste tidens händelseutveckling har lyft fram de geopolitiska frågorna, inte minst längs EU:s öst- och sydgräns. Utvecklingen i vårt östra grannskap kommer att bli en av våra största utmaningar. Kommissionen betonar att EU behöver en effektivare utrikespolitik med bättre redskap för att föregripa händelseutvecklingen och snabbt ta fram gemensamma reaktioner på gemensamma utmaningar. Utskottet håller med om detta. Som utskottet framhöll i sitt utlåtande över arbetsprogrammet 2014 (utl. 2013/14:UU4) vinner EU i inflytande och trovärdighet globalt på att stå enat och agera gemensamt, och utskottet välkomnar arbetet mot stärkt samstämmighet och effektivitet i EU:s externa relationer. Genom den europeiska utrikesstjänsten finns det enligt utskottet bättre förutsättningar för ökad samstämmighet i EU:s globala agerande än tidigare och ökade möjligheter att tydligare samordna de instrument som finns till förfogande. EU:s krishantering måste utvecklas såväl globalt som i EU:s närområden.

Utskottet vill betona att EU:s engagemang för utvidgningsprocessen gagnar såväl unionen som de länder som eftersträvar medlemskap. EU:s utvidgningsprocess bidrar till stabilitet i Europa och till säkerhet och välbefinnande för befolkningen i Europa. En trovärdig utvidgningspolitik förutsätter att EU står fast vid ingångna åtaganden och principer. Utskottet välkomnar att kommissionen i sina utvidgningsrapporter tydligt framhåller behovet av grundläggande ekonomiska, rättsliga och administrativa reformer som ger förutsättningar för att skapa stabilitet och välbefinnande i de sex länderna på västra Balkan och i Turkiet som är i EU-integrationsprocessen.

Utskottet kan konstatera att flera utvecklings- och biståndspolitiska frågor står högt på den globala agendan under 2015. Millenniemålen ska ersättas av en ny hållbar utvecklingsagenda. FN:s klimatkonferens i Paris 2015 och mötet om utvecklingsfinansiering i Addis Abeba är andra viktiga hållpunkter under året. EU har därför utnämnt 2015 till det europeiska året för utvecklingssamarbete. Syftet med året är att skapa en gemensam utgångspunkt för EU, medlemsstaterna, civilsamhällesorganisationer och allmänheten att diskutera globala frågor och EU:s roll i världen.

Utskottet välkomnar detta tydliga fokus på utvecklings- och biståndspolitiska frågor. Arbetet med att ta fram en ny hållbar utvecklingsagenda efter 2015 är centralt under året. Sedan millennieskiftet har FN:s millenniemål gett vägledning för globala och nationella ansträngningar att utplåna fattigdomen. Utrikesutskottet vill i sammanhanget påminna om sitt utlåtande 2012/13:UU18 Granskning av kommissionens meddelande om ett ramverk för global utveckling efter 2015. Där behandlades kommissionens meddelande KOM(2013) 92 som innehåller förslag till EU:s ingångsvärden inför förhandlingarna i FN om den globala utvecklingen efter 2015. Utskottet valde i utlåtandet att fokusera på frågor om klimat och miljö, demokrati och

mänskliga rättigheter samt främjande av jämställdhet och kvinnors roll i utveckling. Dessa områden är enligt utskottet grundläggande förutsättningar för att stimulera utvecklingens drivkrafter.

Utskottet välkomnar därmed att de rådsslutsatser som antogs vid rådet för utrikesfrågor i december 2014 och som utgör EU:s gemensamma politiska prioriteringar i de kommande mellanstatliga förhandlingarna tar stark ställning för vikten av mänskliga rättigheter och demokrati samt för rättsstatens principer. Ett tydligt hållbarhets- och jämställdhetsperspektiv finns även inkluderat liksom den viktiga frågan om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Utskottet understryker vikten av att EU är en engagerad och ambitiös partner i arbetet med de nya globala hållbarhetsmålen för att nå ett bra resultat.

Som utskottet framhåller i betänkande 2014/15:UU2 bör den nya dagordningen innebära att de tre dimensionerna av hållbar utveckling integreras och uttrycks i en uppsättning universella mål som är giltiga för alla, såväl på nationell nivå som på regional och global nivå.

Utskottet noterar även att en stor del av framgången med millennieutvecklingsmålen är att de är överblickbara och konkreta och att måluppfyllelsen kontinuerligt kunnat följas upp. Tack vare detta har insatserna kunnat riktas dit de gör mest nytta. Millenniemålen tydlighet, både vad gäller mål och resultat, har också ökat intresset för internationella utvecklingsfrågor. Utskottet anser därmed att det finns goda skäl att verka för att post-2015 agendan, i likhet med millenniemålen, blir så kortfattad, konkret och resultatorienterad som möjligt.

Utskottet har under flera år i olika sammanhang betonat vikten av att främja internationella biståndsströmmar och betonat att EU och dess medlemsstater måste förverkliga sina åtaganden om utvecklingsfinansiering. Utskottet vidhåller detta.

Utskottet anser att det är vår moraliska skyldighet att hjälpa flyktingar oavsett var i världen de befinner sig. EU:s övergripande mål måste vara att öka EU:s sammantagna kapacitet att ta emot asylsökande. Utskottet välkomnar regeringens uttalade ambition att skapa fler lagliga vägar för att söka asyl inom unionen samt för att öka mottagandet av kvotflyktingar i andra länder. Fler av EU:s medlemsstater ska ta ansvar för flyktingmottagandet.

Utskottet kan konstatera att kopplingarna mellan migration och utveckling har kommit att stå högt på EU:s dagordning under senare tid. Utskottet välkomnar en bredare diskussion om migration och externa relationer och konstaterar att samstämmighet mellan politikområden är central för att frigöra migrationens potential. Utskottet önskar även i sammanhanget framhålla det långvariga svenska engagemanget i frågan inte minst genom ordförandeskapet i Globala forumet för migration och utveckling (GFMD) under 2014.

En union i demokratisk förändring (prioritering 10)

Utskottet välkomnar att kommissionen i arbetsprogrammet anger att man avser att vara så öppna som möjligt med sitt arbete och att man kommer att samarbeta med övriga EU-institutioner för att stärka ansvarsutkrävande och insyn i EU:s verksamhet. I likhet med vad utskottet har framhållit under avsnittet Övergripande frågor ska öppenhet vara en vägledande princip inom EU:s alla samarbetsområden, och det är positivt att kommissionen på detta sätt lyfter frågan även när det gäller EU-institutionernas eget arbete.

Utrikesutskottet instämmer även i det som finansutskottet framhåller i sitt yttrande om att i detta sammanhang lyfta fram vikten av offentlig revision och insyn i EU:s förvaltning. Öppenhet, insyn och möjliggörande till ansvarsutkrävande är grunden för en stabil och effektiv förvaltning, och inom EU-samarbetet är dessa frågor av största vikt.

Förslag som kommissionen föreslår ska dras tillbaka eller ändras

Civilutskottet anför i sitt yttrande att man inte har något att invända mot att kommissionen ser över förslaget till en förordning om en gemensam europeisk köplag men avvaktar med ett närmare ställningstagande tills kommissionen har presenterat ett ändrat förslag. Civilutskottet har inte heller något att invända mot att förslaget till förordning om stadga för europeiska stiftelser dras tillbaka.

Miljö- och jordbruksutskottet framhåller i ett protokollsutdrag att man stöder den tidigare kommissionens förslag om ändring av direktiven 2088/98/EG om avfall m.fl. och luftkvalitetsdirektivet. Det finns ett stort behov av den tidigare föreslagna lagstiftningen, och det är angeläget att förslagen kan genomföras med en hög ambitionsnivå. Miljö- och jordbruksutskottet anser därför inte att förslagen ska dras tillbaka och ersättas med ett nytt eller revideras.

Justitieukskottet har inom sitt beredningsområde inga invändningar mot kommissionens förslag om initiativ som ska dras tillbaka eller ändras. Vad gäller lagstiftning som ska utvärderas inom ramen för EU-kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet (Refit-programmet) välkomnar utskottet en utvärdering av EU:s gemensamma byrå för gränskontroll (Frontex) och en utvärdering av rambeslutet om kampen mot den organiserade brottsligheten. Justitieukskottet noterar även att kommissionären med ansvar för migration och inrikes frågor i ett tal till Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE) den 3 december 2014 meddelade att kommissionen avser att presentera ett nytt förslag om smart gränsförvaltning och samtidigt dra tillbaka det lagstiftningspaket som presenterades 2013 (KOM(2013) 95, KOM(2013) 96 och KOM(2013) 97). Detta framgår inte av kommissionens arbetsprogram.

Utrikesutskottet instämmer i de synpunkter som respektive utskott framför ovan.

Med det som utskottet anför i detta utlåtande föreslår utskottet att riksdagen lägger kommissionens arbetsprogram KOM(2014) 910 till handlingarna.

Reservationer

1. Kommissionens arbetsprogram 2015 – motiveringen (SD)

av Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD).

Ställningstagande

Vi anser inte att det är rätt eller rimligt att EU:s lagar står över de lagar som stiftas av riksdagen, folkets företrädare. Vi anser att svenskarna bestämmer bäst själva över sin egen framtid och vill därmed att Sverige ska lämna den överstatliga unionen för att i stället ha ett mellanstatligt avtal som garanterar frihandelsområdet och andra aspekter där alla Europas länder har ett gemensamt intresse av att samarbeta, exempelvis omkring brottsbekämpning, miljö och gränskontroll.

Vi välkomnar dock kommissionens strävan efter större öppenhet och lyhördhet gentemot medborgarna i sitt kommande arbete. Vi anser att det är av stor vikt att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras. Vi delar också kommissionens bedömning att medborgarna vill att EU inte ska ägna sig åt frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på lokal och regional nivå. Vi hade dock önskat en större grad av konkretisering i arbetsprogrammet. Enligt vår mening bör arbetet inom EU i högre grad inriktas på att minska överstatligheten och öka medlemsstaternas självbestämmande. Vi anser att nya lagstiftningsinitiativ ska bygga på minimiharmonisering och ge medlemsstaterna utrymme att själva bestämma nivån på de nationella reglerna.

Den inre marknaden och satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar

Vi välkomnar kommissionens fokus på investeringar i arbetsprogrammet. Vi instämmer i att det finns ett behov att inom Europa underlätta för privata investeringar. Samtidigt ser vi att många av EU:s medlemsstater fortsatt befinner sig i ett svårt statsfinansiellt läge. Vi vill därför, som kommissionen också tar upp, betona att satsningar på investeringar måste åtföljas av strukturreformer och av en ansvarsfull budgetpolitik. Satsningar på investeringar får emellertid inte ske på bekostnad av en försvagad budgetdisciplin i medlemsstaterna eller till priset av en ytterligare förhöjd nettobidragsavgift för Sverige. Sunda statsfinanser är grunden för tillväxt och jobb.

Vi anser också att kommissionens övergripande ambitioner att minska regelbördan för företag genom fortsatt arbete med EU-kommissionens program om lagstiftnings ändamålsenlighet (Refit-programmet) är välkomna. Enligt vår uppfattning är detta ett nödvändigt och angeläget arbete. Samtidigt vill vi understryka att regelförenklingsarbetet inte får leda till att grupper av företag ska kunna undantas från exempelvis

arbetsmiljölagstiftning. Vi ser positivt på Refitprogrammet i dess helhet, men anser inte att generella förenklingar på flertalet områden och i flertalet branscher skulle leda till större resurseffektivitet. Arbetet med regelförenklingar bör behövsanpassas och riktas för att ge bästa möjliga effekt. Dessutom bör en avvägning göras mellan samhällsnytta och kostnader för den enskilda företagaren.

När det gäller strukturfondsprogrammen vill vi framföra följande. Vi ser betydelsen av att stöd går till rätt prioriterade projekt i sund konkurrens, men vi vill även inskräpa betydelsen av granskning, dvs. att projekt noggrant går igenom för att förhindra fusk och för att optimera utfallet av projektstöd. Vi anser det vara en skyldighet att göra noggrannare löpande uppföljningar av de tematiska målen och att hänsyn tas till utvärderingar liksom att det finns en öppenhet för omvärderingar. När det gäller det gemensamma strategiska ramverket och dess strukturfonder anser vi det vara av vikt att fonderna endast ska kunna användas till projekt ämnade att stimulera tillväxt. Vi är skeptiska till om samtliga de tematiska målen verkligen kommer att bidra till smart, hållbar och inkluderande tillväxt. Vi motsätter oss principiellt strukturfonder i sin helhet, men i den situation som är nu där vi inte kan avskaffa strukturfonderna och låta medlemsstaterna själva bedöma sina behov av satsningar vill vi framhålla att det är av stor betydelse att EU:s strukturfondsmedel används på ett så effektivt sätt som möjligt genom mer noggranna kontroller. Vi anser att i vissa fall ska projektutbetalningar göras först när projekten är klara. Av samma anledning vill vi inte heller se några nya fonder av den typ som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker och kommissionen försöker starta. Framför allt när hela finansieringsidén bakom fonden bygger på något som bäst skulle kunna betecknas som ett pyramidspel med EU:s skattebetalares pengar.

Vi anser att prioriteringarna i Europa bör ligga i att främja konkurrenskraft, kunskap och innovation. Dock anser vi att fördelningen av de gemensamma medlen i långtidsbudgeten som är ämnade för detta är i obalans. Sverige får därmed en ekonomiskt ofördelaktig tilldelning av medlen i EU:s struktur- och investeringsfonder. Vi ser vidare positivt på stärkta investeringar i det europeiska näringslivet och dess sektorer i sin helhet. Vi vill betona vikten av konkurrensneutrala, realistiska men även rättvisa investeringar och prioriteringar för ett långsiktigt konkurrenskraftigt Europa. Vi vill även framhålla betydelsen av att avtal och investeringar skapar riktiga jobb samt att satsningarna inte genererar undanträngningseffekter.

Vi menar vidare att problem med arbetslöshet, social utslagning och fattigdom primärt är nationella angelägenheter. Vi vill visserligen verka för ett stort mått av dialog och erfarenhetsutbyte mellan Sverige och de övriga europeiska länderna när det gäller sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor. Sverige bör lägga stor vikt vid insatser för att dela med sig av sina egna erfarenheter och samtidigt lära av andra i syfte att undvika deras misstag och upprepa deras framgångar. Vår grundläggande och principiella uppfattning är dock att alla former av styrning och beslutsfattande inom det

arbetsmarknadspolitiska området bör vara en uteslutande nationell angelägenhet.

Vi instämmer i att ökad jämställdhet på arbetsmarknaden är en viktig fråga, och det är givetvis problematiskt att det i vissa länder fortfarande finns hinder för kvinnor att delta på arbetsmarknaden. Men enligt vår uppfattning är inte en lika fördelning av deltagandet på arbetsmarknaden mellan kvinnor och män ett mål i sig självt. Snarare bör arbetet fokuseras på att skapa möjligheter till olika livsval genom exempelvis väl utbyggda föräldraledighetssystem utan tvingande regler åt något håll. Vi vill dock poängtera att vi inte anser att EU ska styra hur deltagandet på arbetsmarknaden ska se ut eller vilka regelverk som ska gälla. I sammanhanget lyfter vi gärna att de länder i Europa som har högst deltagande av kvinnor på arbetsmarknaden har klarat detta utan regelverk från unionen, inte sällan också utan medlemskap.

Lika lön för lika arbete

Vi är på ett generellt plan positiva till den fria rörligheten av varor, tjänster, kapital och arbetskraft inom EES. Omkring tre fjärdedelar av all Sveriges handel går till andra länder i Europa. Vi vill dock motverka lönedumpning på den svenska arbetsmarknaden genom att kraftigt reformera utstationeringsdirektivet. Mot den bakgrunden välkomnar vi att kommissionen avser att göra en översyn av utstationeringsdirektivet. Vi avser att verka för att införa en bortre maxgräns för hur länge en arbetstagare kan vara utstationerad i Sverige. Denna bör sättas till tre månader. Om en arbetsgivare behöver ha personal stationerad i ett annat EES-land längre än så medför det inget hinder eftersom den anställde har rätt att arbetskraftsinvandra i enlighet med rörlighetsdirektivet.

Vi har tidigare framfört att vi anser att månadsrapportering och anmälningsplikt ska vara tvingande för samtliga företag som har utstationerad arbetskraft i Sverige. I nuläget är det oklart exakt hur många utstationerade löntagare som finns i Sverige, vilka löner de jobbar för samt hur länge de har varit och kommer att vara här.

Vidare anser vi att det är av stor vikt att förhindra missbruk av regler i samband med utstationering av arbetstagare. Det är t.ex. viktigt att arbetsmiljöregler respekteras och att bemanningsföretag inte används för att kringgå regelverket.

Vi instämmer i att det är viktigt att värna den svenska arbetsmarknadsmodellen. Vi vill värna kollektivavtalens ställning inom den svenska modellen. I sammanhanget är det också viktigt att betona att även avtalsfriheten måste respekteras – det är inte alla arbetsgivare som väljer att ha kollektivavtal.

Regelförenkling

Vi delar utgångspunkten att regelförenkling inte bör ske på bekostnad av att arbetstagarnas skydd eller rättigheter påverkas negativt. Vi anser samtidigt att

det är viktigt att förhindra onödigt betungande administrativa bördor. Det är enligt vår mening särskilt viktigt att ta hänsyn till små och medelstora företags situation. Vi anser därför att det i vissa fall kan vara berättigat att undanta mindre företag från vissa regelkrav.

Vidare ser vi positivt på en ökad digital uppkoppling och ökad användning av digitala tjänster, men vi vänder oss emot finansieringen av den digitala inre marknaden och de prioriteringar som görs i arbetsprogrammet samt ställer oss frågande till om detta alls är en fråga för kommissionen eller EU.

Energiunionen och klimatpolitik

I fråga om prioriteringsområdet En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik anser vi inte att EU är den rätta aktören, och vi motsätter oss en framtida energiunion inom EU. Vi anser att initiativet till en energiunion endast är ett nytt sätt för kommissionen att ytterligare försöka federalisera EU. Varje medlemsstat känner sina förutsättningar bäst själv. När det kommer till klimatpolitiken är det viktigast att verka för globalt bindande energimål på nationsnivå eller på sektorsnivå, exempelvis inom gruvindustrin. Här skulle EU kunna inta en ledande roll, men ett sådant arbete får inte drabba den svenska eller europeiska industrin till förmån för industrin i andra delar av världen, menar vi. Detta skulle endast snedvrída konkurrensen och öka det globala koldioxidläckaget.

Frihandelsavtal med USA

När det gäller kommissionens prioritering med rubriken Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA välkomnar vi kommissionens arbete för ett sådant avtal. Likaså välkomnar vi att kommissionen ställt sig bakom initiativet till större öppenhet i förhandlingarna. Enligt vår uppfattning är det angeläget att öka transparensen i denna typ av förhandlingar. Vi instämmer i det kommissionen skriver om att ett handels- och investeringsavtal mellan EU och Förenta staterna inte får göra avkall på EU:s eller medlemsstaternas krav på hälsoskydd, miljöskydd, socialt skydd, skydd av personuppgifter och kulturell mångfald. Vi vill också påminna om att mandatet för förhandlingarna om frihandelsavtalet med Förenta staterna stipulerar att parterna ska arbeta för ekonomisk utveckling och full och produktiv sysselsättning samt främja efterlevnad och effektivt genomförande av internationella arbetsrättsliga standarder. Ett frihandelsavtal med Förenta staterna ska alltså inte urholka gällande sociala, fackliga och ekonomiska rättigheter eller rättsliga regler i Sverige eller EU. Vi vill särskilt anföra att det är av stor vikt att kommissionen tydliggör hur en framtida tvistlösningsmekanism ska se ut.

En starkare global aktör m.m.

Vi kan se att det finns ett mervärde i att samarbeta kring stora övergripande frågor av gemensamt intresse, men vi vill samtidigt understryka vikten av att bevara varje lands suveräna rätt att bedriva sin egen utrikes- och säkerhetspolitik och att denna inte undermineras. Vi kan därför inte instämma i utskottets ensidigt positiva inställning till en stärkt utveckling av EU:s gemensamma utrikes- och försvarspolitik. Vi menar att denna process både har en begränsad förankring hos det svenska folket och ger riksdagen begränsade möjligheter till inflytande.

Vi kan inte ställa oss bakom den utveckling som sker i EU att alltmer av utrikespolitiken ska förflyttas från respektive medlemsland till EU och EU:s utrikesjämnst. Vi anser att regeringen i EU bör värna och stärka svenska utrikespolitiska intressen i stället för att överge svensk utrikespolitik åt EU. Med hänvisning till detta är det vår uppfattning att Europeiska utrikesjämnsten bör avvecklas.

Utrikesutskottet har i sitt utlåtande uttalat sig uppskattande om den europeiska öppenheten, något som vi på ett principiellt plan kan instämma i. Om vi ska kunna värna en öppenhet i Europa som är långsiktigt hållbar och inte äventyrar stabiliteten och säkerheten i Europa vill vi dock framhålla att vissa krav och villkor måste skärpas. Villkoren för grannskapsarbetet måste skärpas när det gäller såväl rörlighet och ekonomisk integration som potentiell tillgång till den fria marknaden. Kraven måste i synnerhet skärpas i fråga om den framtida utvidgningsprocessen. Vi anser dels att konditionaliteten måste bli skarpare, dels att nya medlemsländer inte ska ha en bruttonationalinkomst (BNI) som understiger medlemsländernas nivå. Vi anser även att nya potentiella medlemsländer behöver lösa eventuella konflikter med grannländer innan de blir medlemmar i EU. I övrigt när det gäller EU:s grannskapspolitik hänvisar vi till vårt särskilda yttrande i utlåtande 2011/12:UU5.

Vad gäller utskottets uttalande om migration instämmer vi i att flyktinghjälp inte ska begränsas till var i världen flyktingarna befinner sig. Till skillnad från utskottet anser vi dock att EU:s övergripande mål måste vara att hjälpa så många som möjligt och inte begränsa sig till att öka kapaciteten för att ta emot fler. Prioriteringen bör därför ligga i att rikta resurserna dit de flesta flyktingar befinner sig och där behoven är akuta. Vad gäller fler lagliga vägar till Europa menar vi att EU i första hand bättre ska nyttja de lagliga vägar som finns via UNHCR och kvotflyktingsystemet där vi instämmer i att det vore positivt om fler länder tog ett större ansvar. Vi vill även tillägga att regeringen inom EU bör driva på att Dublinförordningen respekteras och efterlevs.

En europeisk köplag

När det gäller förslaget till en förordning om en gemensam europeisk köplag anser vi liksom tidigare att det saknas behov av en sådan reglering (se §2

civilutskottets prot. 2011/12:17). Vi har inte något att invända mot att förslaget till förordning om stadga för europeiska stiftelser dras tillbaka.

2. Kommissionens arbetsprogram 2015 – motiveringen (V)

av Hans Linde (V).

Ställningstagande

Vänsterpartiet delar flera av de synpunkter och invändningar mot kommissionens arbetsprogram som framförs i utrikesutskottets utlåtande. Vi står bakom de medskick som gjorts om bl.a. arbetet mot terrorism, bristande ambitioner i klimat- och energipolitiken och avsaknaden av tydligt fokus på jämställdhetsfrågorna. Likt utskottet anser Vänsterpartiet att den fria rörligheten för arbetskraft inte får ske till priset av social dumpning, och vi välkomnar att utskottet tydligt slår fast att svenska villkor ska gälla alla som arbetar på den svenska arbetsmarknaden och att ett socialt protokoll krävs för att värna den svenska modellen.

Men på ett par punkter har Vänsterpartiet en annan uppfattning än utskottets majoritet, och dem redovisar vi i denna reservation.

Den ekonomiska och sociala krisen i EU fortsätter att fördjupas. EU:s inriktning på att spara sig ur krisen har misslyckats. Det behövs därför en ny inriktning för den ekonomiska politiken. De åtgärder som föreslås i arbetsprogrammet är långt ifrån tillräckliga. Vänsterpartiet vill se en tydligare prioritering av åtgärder för att stimulera ekonomin och målet om full sysselsättning. I enskilda fall, t.ex. Grekland, är omfattande skuldavskrivningar en förutsättning för att man ska kunna vända den ekonomiska utvecklingen och värna jobb och välfärd.

Sverige ska inte till varje pris försvara eurosamarbetet. Att fortsätta ge miljarder av våra gemensamma tillgångar i stöd för att bankerna ska slippa kreditförluster är inte rimligt. EU bör därför möjliggöra för enskilda medlemsstater att återgå till nationella valutor.

Den ekonomiska krisen har fått en rad konsekvenser för EU:s invånare. Bland annat ser vi hur rasism och främlingsfientlighet växer runt om i Europa, inte minst antisemitism och islamofobi. Diskrimineringen av romer och antiziganismen är en utmaning i hela Europa, och vi hade önskat att kommissionen hade inlett ett arbete för att värna romernas rättigheter i EU.

Vänsterpartiet är i grunden positiva till att det skapas förutsättningar för ökad handel och att handelshinder avvecklas. Men vi känner djup oro inför de pågående förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och USA, TTIP. Vår kritik riktas dels mot det faktum att förhandlingarna präglats av slutenhet och begränsad insyn, dels mot delar i avtalet som kommer att påverka EU:s medborgare negativt. Vid sidan av förslaget till en tvistlösningsmekanism som

ger investerare rätt att stämna en stat, en s.k. ISDS-klausul, finns det även en rad andra förslag som riskerar att på ett negativt sätt påverka livsmedelssäkerheten, den nationella miljö- och arbetsrättslagstiftningen samt den demokratiska kontrollen över välfärden.

Vänsterpartiet motsätter sig en generell utveckling mot en ökad samordning av utrikespolitik inom EU. Vi värnar Sveriges möjligheter att föra en självständig utrikespolitik och Sveriges möjligheter att självt avgöra när och med vilka andra länder vi vill samarbeta när det kommer till att möta våra stora internationella utmaningar.

När det gäller EU:s bistånd är ambitionen att vända dagens utveckling med sjunkande biståndsnivå bra, men inte tillräcklig. Utöver att nå upp till målet om att utvecklingsbiståndet från EU och dess medlemsstater ska nå upp till 0,7 procent av EU:s BNI, bör EU ha som mål att andelen bundet bistånd ska sjunka och att kvaliteten på biståndet ska öka. Exempelvis behöver de mycket omfattande avräkningar som en rad EU-länder genomför avvecklas. Att öka samstämmigheten inom EU:s relationer till utvecklingsländerna och öka fokus på SRHR (sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter) i unionens utvecklingssamarbete är andra centrala utmaningar.

Det är självklart positivt att kommissionen gör ”en union i demokratisk förändring” till en av sina huvudprioriteringar. Förslag om ökad öppenhet och att subsidiaritetsprincipen understryks är också välkommet. Men dessa förslag är långt ifrån tillräckliga för att komma till rätta med unionens demokratiska underskott. Vänsterpartiet vill se en tydlig förflyttning av makt och resurser från EU tillbaka till medlemsstaterna. Vi vill se en minskad överstatlighet och att EU:s budget tydligt minskas.

Kommissionens arbetsprogram i sig synliggör det demokratiska underskottet i unionen. Trots ett omfattande arbete i flera av riksdagens utskott saknar Sveriges riksdag i grunden möjlighet att påverka inriktningen på kommissionens arbete. Kommissionen har alla möjligheter att ignorera de synpunkter som nationella parlament framför.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

*Kommissionens meddelande KOM(2014)910 Kommissionens arbetsprogram
2015 En ny start*

BILAGA 2

Förteckning över utlåtanden/List of Statements

Granskningsutlåtanden 2014

Utlåtande/utskott	Grunddokument	Beslut
2014/15:FöU2 Grönbok Säkerhet i logitjänster för turister	KOM(2014) 464	141119
2014/15:NU6 Granskning av grönbok om en utvidgning av EU:s skydd av geografiska ursprungsbenämningar	KOM(2014) 469	141022
2014/15:NU5 Granskning av vitbok om effektivare kontroll av företagskoncentrationer i EU	KOM(2014) 449	141022
2013/14:SoU29 Granskning av grönbok om mobil hälsa	KOM(2014) 219	140624
2013/14:JuU41 EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020 – Att stärka förtroendet, rörligheten och tillväxten inom EU	KOM(2014) 144	140611
2013/14:KU45 Granskning av kommissionsrapporter om subsidiaritet och proportionalitet m.m.	KOM(2013) 565 KOM(2013)566	140611
2013/14:NU29 Granskning av meddelande om en klimat- och energipolitisk ram 2020–2030	KOM(2014) 15	140319
2013/14:UU4 Kommissionens arbetsprogram 2014	KOM(2013) 739	140205

Prövningsutlåtanden 2014

Utlåtande/utskott	Grunddokument	Beslut
2013/14:SkU35 Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag om en unionsrättslig ram för tullsrättsliga överträdelse och sanktioner	KOM(2013) 884	140624
2013/14:SkU23 Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag om ändring av direktiv 2011/96/EU om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater	KOM(2013) 814	140129
2013/14:NU28 Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om skydd för företagshemligheter (minoritetsutlåtande)	KOM(2013) 813	140129

BILAGA 3

Finansutskottets yttrande 2014/15:FiU2y

Kommissionens arbetsprogram för 2015

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet gav den 15 januari 2015 finansutskottet möjlighet att yttra sig över kommissionens arbetsprogram för 2015 (KOM(2014) 910).

Finansutskottet tar i yttrandet upp några av de förslag i arbetsprogrammet som rör utskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

Kort om arbetsprogrammet

Den nya kommissionen tillträdde den 1 november 2014. Kommissionen antog sitt arbetsprogram för 2015 – *En ny start* – den 16 december 2014. I programmet framhåller kommissionen att man under 2015 främst kommer att koncentrera sig på sysselsättnings- och tillväxtfrågor, i enlighet med de tio prioriteringar som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker presenterade i sin kandidatur till ordförandeposten den 15 juli 2014¹. Kommissionen anger samtidigt att man inte kommer att lägga fram några förslag som inte bidrar till dessa prioriteringar.

De tio prioriterade områden som kommer att mynna ut i förslag från kommissionen är följande:

- En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar
- En sammankopplad digital inre marknad
- En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik
- En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas
- En djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union
- Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA
- Ett område för rättvisa och grundläggande rättigheter som grundar sig på ömsesidigt förtroende
- Mot en ny migrationspolitik
- En starkare global aktör
- En union i demokratisk förändring

I några fall vill kommissionen dra tillbaka tidigare lagda förslag och ersätta dem med mer långtgående förslag eller förslag som är bättre anpassade till de tio prioriteringarna.

I arbetsprogrammet skriver kommissionen att den efter antagandet vill arbeta tillsammans med Europaparlamentet och rådet för att ta fram en förteckning över prioriterade förslag som EU-institutionerna förbinder sig att snabbt anta och göra framsteg med, särskilt förslag som är direkt knutna till investeringspaketet (KOM(2014) 903).

¹ En ny start för EU: Mitt program för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring – Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission

Prioriteringar under 2015 på finansutskottets område

Kommissionen har bifogat en förteckning till programmet över de initiativ som man planerar att lägga fram under 2015, uppställda efter Junckers prioriterade områden. Däremot anges inte i detalj vad kommissionen kommer att göra under de följande fyra åren av mandatperioden, även om förberedelser kommer att inledas för bl.a. halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen.

För finansutskottet är följande prioriteringsområden av särskilt intresse:

- En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar
- En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas
- En djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union
- En union i demokratisk förändring

En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar

Den nya ekonomiska inriktningen står på tre ben: förstärkta investeringar, satsningar på strukturreformer och en ansvarsfull budgetpolitik.

Förslagen

- *En investeringsplan för Europa: kompletterande lagstiftning*
Förslaget om kompletterande lagstiftning inkluderar inrättandet av Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi), främjande av samarbete med nationella programbanker och förbättrad tillgång till finansiering för små och medelstora företag.
- *Halvtidsöversyn av strategin Europa 2020*
Detta förslag innehåller en förbättrad och uppdaterad Europa 2020-strategi som bygger på lärdomarna från dess första fyra år, så att den kan fungera som en verkkningsfull strategi för tillväxt och sysselsättning efter krisen.

Kommissionen har i samarbete med Europeiska investeringsbanken lagt fram ett förslag till investeringsplan för att ge ny styrka åt sysselsättning, tillväxt och investeringar i EU. Förutom Efsi ska användning av alternativa finansieringsinstrument (t.ex. lån och garantier i stället för bidrag) främjas. Kommissionens mål är att minst fördubbla användningen av sådana instrument under den nya programperioden.

Förslag på kompletterande åtgärder för bättre företagarmiljö, avlägsnande av regelhinder och andra hinder för investeringar samt ytterligare förstärkning av den inre marknaden väntas komma. Kommissionen kommer även att gå igenom reglerna för statligt stöd på området.

När kommissionen senare under mandatperioden genomför halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen och förbereder för budgetramen för åren efter 2020 kommer man att fokusera på att maximera EU-budgetens effekt på sysselsättning, tillväxt och investeringar och öka medvetandet om en bättre förvaltning av offentliga medel.

Vidare ska kommissionen se över EU:s handels- och investeringspolitik, särskilt bidragen till tillväxt och sysselsättning. Att befästa EU:s band till nya tillväxtområden i världen är inte bara en förutsättning för sysselsättning, tillväxt och ökad produktivitet i EU utan har också en omfattande inverkan på EU:s granskaps- och utvecklingspolitik och medverkan i internationella finansinstitutioner, anser kommissionen.

En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas

Den inre marknaden är en av EU:s största tillgångar och dess potential måste enligt kommissionen tas till vara för att stärka EU:s konkurrenskraft och skapa sysselsättning.

Förslagen

- *Kapitalmarknadsunionen*
Förslaget består av en åtgärdsplan för bättre finansiering av ekonomin genom effektivare marknadsbaserade finansieringsinstrument, inklusive ett regelverk för värdepapperisering.
- *Ram för resolution av andra finansinstitut än banker*
Förslaget inrymmer en europeisk ram för återhämtning och resolution av systemviktiga finansinstitut, t.ex. centrala motparter. Lagförslag inom detta område har aviserats under en längre tid.

Kommissionen anser att det är mycket viktigt att översynen av reglerna för finanssektorn, däribland reglerna om tillsyn över och resolution av banker, färdigställs och genomförs. Kommissionen tänker också lägga fram ett förslag om krishantering och resolution av systemviktiga enheter som inte är banker för att ytterligare stärka finansreglerna. Man kommer också att inleda förberedelser inför arbetet med hur den inre marknaden för finansiella tjänster till privatpersoner kan skapa mer nytta för konsumenterna.

Vidare ska kommissionen presentera en handlingsplan för inrättandet av en kapitalmarknadsunion. Målsättningen för kapitalmarknadsunionen är att diversifiera tillgången på finansiering genom att komplettera bankfinansiering med djupare, mer utvecklade kapitalmarknader för framför allt finansiering av små och medelstora företag. Utgångspunkten är att öka både privata och offentliga medel för att skapa stabilitet och stimulera finansmarknaderna och den reala europeiska ekonomin.

Kommissionen kommer att lägga fram förslag om värdepapperisering och om bättre standardiserad kreditupplysning för små och medelstora företag. Värdepapperisering är ett förfarande som innebär att relativt homogena tillgångar med förutsägbara betalningsflöden omvandlas till obligationer eller andra lätt omsättningsbara värdepapper.

Kommissionen ska även undersöka hur privata investeringssystem kan utvidgas i EU och hur prospektdirektivet kan ändras för att minska den administrativa bördan för små och medelstora företag.

En djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union

Uppbyggnaden av den ekonomiska och monetära unionen behöver stärkas ytterligare, anser kommissionen, så att euron kan bevara allmänhetens förtroende, stå emot turbulensen på marknaderna och skapa förutsättningar för sysselsättning och tillväxt.

Förslag

- *Paket för en djupare ekonomisk och monetär union*
Paketet ska följa upp översynen av de senaste åtgärderna för ekonomisk styrning ("sexpaket" och "tvåpaket"), ge incitament till strukturreformer och behandla den ekonomiska och monetära unionens representation i länder utanför EU.

Nästa steg i fördjupningen är enligt kommissionen att ta fram förslag om delad suveränitet i den ekonomiska styrningen. Delad suveränitet innebär i praktiken att medlemsländerna delegerar vissa av sina beslutsbefogenheter till de gemensamma institutioner de inrättat tillsammans, så att beslut om vissa frågor av gemensamt intresse kan fattas demokratiskt på EU-nivå.

En union i demokratisk förändring

Kommissionen har som ambition att vara så öppen som möjligt med sitt arbete och kommer att samarbeta med de andra EU-institutionerna för att stärka ansvarsutkrävandet och insynen i EU:s verksamhet.

Kommissionen har infört nya regler för att skapa öppenhet kring kommissionsledamöternas kontakter med intressegrupper och egenföretagare². Under året ska kommissionen lägga fram ett förslag till avtal om ett obligatoriskt öppenhetsregister, så att alla EU-institutioner blir öppna med vilka som påverkar beslutsprocessen.

Förslag

- *Förslag till interinstitutionellt avtal om ett obligatoriskt öppenhetsregister*
Förslaget syftar till att stärka öppenheten och ansvarsutkrävandet genom att öppenhetsregistret blir obligatoriskt för alla intressegrupper som försöker påverka det politiska beslutsfattandet vid någon av de tre EU-institutionerna.

Regeringens faktapromemoria

Regeringen är positiv till att kommissionen årligen tar fram ett arbetsprogram. Det gör det lättare för medlemsstaterna att planera EU-arbetet och bidrar till öppenhet kring EU:s lagstiftningsprocess.

² C(2014) 9051.

Regeringen anser att flera av de prioriterade områdena är centrala och välkomnar att dessa i stort följer prioriteringarna i den strategiska dagordning som Europeiska rådet antog i juni 2014. Som exempel kan nämnas åtgärder för ökad tillväxt och ökad sysselsättning inklusive förslaget till paket för arbetskraftens rörlighet, åtgärder för att stärka den inre marknaden, energifrågor, en framåtsyftande klimatpolitik och EU:s roll som en stark global aktör. Varje enskilt initiativ som presenteras måste dock bedömas och beredas på sina egna meriter. Regeringen skriver att man kommer att få anledning att återkomma till riksdagen allteftersom de enskilda lagstiftningsinitiativen presenteras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet stöder kommissionens inriktning för en ekonomisk återhämtning i Europa. Europa har både utbuds- och efterfrågeproblem som på olika sätt måste hanteras för att man ska få fart på den europeiska tillväxten. Utskottet konstaterar dock att arbetsprogrammet är mycket övergripande varför det är svårt att redan nu konkret bedöma nyttan och effekterna av kommissionens olika förslag i arbetsprogrammet.

Inledningsvis vill dock utskottet poängtera att det är viktigt för den europeiska återhämtningen att redan beslutade reformer för att främja sysselsättning och hållbar tillväxt på EU-nivå genomförs.

Beträffande EU:s budget och finansieringen av olika verksamheter har utskottet vid flera tillfällen förordat en restriktiv och ansvarsfull linje, och att olika förslag till initiativ ska rymmas inom den beslutade budgetramen. Det är viktigt att EU bedriver en återhållsam och ansvarsfull budgetpolitik.

Nedan kommenterar utskottet några av de initiativ som ligger inom utskottets beredningsområde.

En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar

Kommissionens investeringsplan (KOM(2014) 903) presenterades i slutet av november 2014 och utskottet kommer under våren 2015 att behandla planen i ett granskningsutlåtande. Utskottet delar regeringens allmänna ståndpunkt att investeringsplanen kan bli ett komplement till nationella åtgärder på området. Enligt utskottet är det emellertid viktigt att de offentliga finanserna och EU:s fleråriga budgetram 2014–2020 värnas när detaljerna i investeringsplanen mejslas ut. Det är vidare viktigt att investeringar är långsiktigt hållbara och bidrar till öka förutsättningarna för Europa att klara klimatutmaningarna.

När det gäller halvårsöversynen av Europa 2020-strategin har utskottet tidigare (bet. 2009/10:FiU29) framhållit att framtidsstrategin bör ha ett mer övergripande fokus än den som kommissionen då lade fram och att den borde vara mer inriktad på den långsiktiga strukturella tillväxten. Utskottet välkomnar nu översynen av strategin som möjliggör en utvärdering av om kommissionens åtgärder gett effekt på den europeiska ekonomin.

En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas

Kommissionen anger i arbetsprogrammet att man tänker presentera en handlingsplan för den s.k. kapitalmarknadsunionen. Utskottet konstaterar att uppgifter om innehållet i unionen är mycket begränsade. Utskottets allmänna uppfattning är dock att initiativ som ökar transparensen och harmoniseringen som minskar ett ensidigt bankberoende kan stärka den inre marknaden och bidra till gränsöverskridande investeringar. Utskottet anser att det är viktigt att man framöver noga bevakar utvecklingen av unionen. Förslagen måste vara enkla och transparenta och inte bidra till att försvaga den finansiella stabiliteten eller investerar- och konsumentskyddet.

I samband med arbetet med översynen av systemet för finansiell tillsyn kan det vara intressant att lyfta fram kommissionens två översynsrapporter som presenterades i augusti 2014. Rapporterna föreslår förändringar för de europeiska tillsynsmyndigheterna European Supervisory Authorities (Esa) och den europeiska systemrisknämnden European Systemic Risk Board (ESRB). Utskottet delar regeringens ståndpunkt att det är angeläget att översynen genomförs, inte minst i ljuset av inrättandet av bankunionen, och att det är viktigt att värna den inre marknaden och det allmänna EU-intresset. I likhet med regeringen är dock utskottet tveksamt till att i dagsläget utöka Esas och ESRB:s mandat, bl.a. på grund av de förändringsprocesser som pågår inom EU, både institutionellt och lagstiftningsmässigt.

En djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union

Utskottet har tidigare (bet. 2012/13:FiU29) i samband med granskningen av kommissionens meddelande om en plan för en djupgående och verklig ekonomisk och monetär union pekat på risken för en betydande centralisering av den ekonomiska politiken i EU. Utskottet anser att utgångspunkten vid en eventuell ytterligare förstärkning av den ekonomiska samordningen och fördjupningen bör vara att medlemsstaternas befogenheter vad gäller budget, skatter, arbetsmarknads- och socialpolitik inte försvagas. Det är viktigt att medlemsstaternas nationella befogenheter värnas.

Utskottet vill även här framhålla vikten av att redan aviserade och beslutade strukturreformer genomförs för att stärka konkurrenskraften i den europeiska ekonomin. I arbetet med att fördjupa den inre marknaden är det mycket viktigt att den nationella suveräniteten värnas, särskilt på skatteområdet.

En union i demokratisk förändring

Utskottet välkomnar kommissionens ambition att vara så öppen som möjligt och dess arbete med att stärka ansvarsutkrävandet och insynen i EU:s verksamhet och kring EU:s lagstiftningsprocesser. I detta sammanhang vill utskottet lyfta fram vikten av offentlig revisionen och insyn i EU:s förvaltning.

Öppenhet, insyn och möjliggörande till ansvarsutkrävande är grunden för en stabil och effektiv förvaltning och inom EU-samarbetet är dessa frågor av största vikt.

Stockholm den 27 januari 2015

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Monica Green (S), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Oscar Sjöstedt (SD), Jörgen Andersson (M), Ingela Nylund Watz (S), Emil Källström (C), Janine Alm Ericson (MP), Jan Ericson (M), Hans Unander (S), Erik Ullenhag (FP), Ulla Andersson (V), Jakob Forssmed (KD), Marie Granlund (S), Börje Vestlund (S), Maria Malmer Stenergard (M) och David Lång (SD).

BILAGA 4

Justitieutskottets yttrande 2014/15:JuU4y

Kommissionens arbetsprogram 2015

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 15 januari 2015 att ge bl.a. justitieutskottet tillfälle att yttra sig över kommissionens arbetsprogram för 2015 (KOM(2014) 910) i de delar det berör justitieutskottets beredningsområde. Utskottet lämnar i yttrandet övergripande synpunkter på kommissionens arbetsprogram i dessa delar, som främst finns under rubriken Ett område för rättvisa och grundläggande rättigheter som grundar sig på ömsesidigt förtroende.

I yttrandet finns en avvikande mening (FP).

Utskottets överväganden

Bakgrund

Varje år presenterar kommissionen ett arbetsprogram med sina politiska prioriteringar för det kommande året. Arbetsprogrammet för 2015 presenterades den 16 december 2014 och är det första som presenteras av den kommission som tillträdde den 1 november 2014 under Jean-Claude Junckers ledning.

Den 15 januari 2015 inledde utrikesutskottet en granskning av arbetsprogrammet. Utrikesutskottet beslutade i samband med detta att ge finansutskottet, justitieutskottet, civilutskottet, miljö- och jordbruksutskottet, näringsutskottet och arbetsmarknadsutskottet tillfälle att senast den 27 januari yttra sig över arbetsprogrammet i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Kommissionens arbetsprogram för 2015

Allmänt

Kommissionens arbetsprogram för 2015 har underrubriken En ny start. Kommissionen beskriver arbetsprogrammet som en agenda för förändring i förhållande till det som varit. Av programmet framgår att kommissionen vill prioritera och fokusera på åtgärder som ger konkreta resultat för stora frågor som sysselsättning, tillväxt och investeringar och som ger påtaglig nytta för medborgarna. EU ska inte lägga sig lika mycket i frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på nationell och regional nivå. EU ska också bli mer öppet och tydligt redovisa vad man gör och hur man gör det.

Utgångspunkten för kommissionens arbetsprogram är de tio politiska riktlinjer som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker presenterade för Europaparlamentet i juli 2014:

1. en ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar
2. en sammankopplad digital inre marknad
3. en motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik
4. en fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas
5. en djupare och mer rättvis ekonomisk och monetär union
6. ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA
7. ett område för rättvisa och grundläggande rättigheter som grundar sig på ömsesidigt förtroende
8. mot en ny migrationspolitik
9. en starkare global aktör
10. en union i demokratisk förändring.

Arbetsprogrammet består av ett politiskt meddelande som åtföljs av fyra bilagor. I bilaga 1 finns en förteckning över de nya initiativ som kommissionen kommer att satsa särskilt mycket på under 2015. I bilaga 2 finns en förteckning över pågående förslag som ska dras tillbaka eller ändras, och i bilaga 3 finns en lista över rättsakter som kommer att ses över i enlighet med kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat, det s.k. Refit-programmet. I bilaga 4 finns en förteckning över lagstiftning som träder i kraft under 2015.

Rubrikerna i arbetsprogrammet är desamma som de politiska riktlinjerna. De åtgärder som berör justitieukskottets område finns främst under rubriken Ett område för rättvisa och grundläggande rättigheter som grundar sig på ömsesidigt förtroende.

Jämfört med tidigare år innehåller årets arbetsprogram betydligt färre nya initiativ, 23 mot i genomsnitt ca 130.

Justitieukskottets beredningsområde

Ett av de 23 nya initiativen är inom justitieukskottets område. Det gäller ett meddelande med förslag om en europeisk säkerhetsagenda för perioden 2015–2020 för att möta hot mot EU:s inre säkerhet såsom gränsöverskridande brottslighet, cyberbrottslighet, terrorism, utländska stridande och radikalisering.

I arbetsprogrammet anges att kommissionen kommer att verka i nära samarbete med Europaparlamentet och rådet för att påskynda antagandet av skärpta regler mot penningtvätt. Kommissionen kommer också fortsätta att agera mot gränsöverskridande brottslighet och terrorism och för ett bättre domstolssamarbete som kommer till nytta för människor i hela EU.

Det framgår vidare att kommissionen kommer att verka för att det inrättas en europeisk åklagarmyndighet, med motiveringen att den behövs för att skydda EU:s budget mot bedrägerier.

Kommissionen föreslår att 80 pågående initiativ dras tillbaka eller ändras av politiska eller tekniska skäl, varav 5 är inom justitieukskottets område. I dessa fem fall rör det sig om förslag som antingen är inaktuella eller där det tillkommit nya förslag eller ny lagstiftning som gör att det aktuella förslaget inte längre är nödvändigt, och förslag som ska tas upp i ett nytt interinstitutionellt avtal om bättre lagstiftning (se ärendena med nummer 15, 29, 56, 59 och 62 i bilaga 2 till arbetsprogrammet). Innan förslagen dras tillbaka avser kommissionen att begära in Europaparlamentets och rådets synpunkter.

Kommissionen presenterar också en lista på 79 rättsakter som ska ses över inom ramen för Refit-programmet. Två av dessa är inom justitieukskottets område och gäller utvärderingar av den s.k. Frontexförordningen och rambeslutet om kampen mot organiserad brottslighet (se nummer 67 och 68 i arbetsprogrammets bilaga 3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar kommissionens restriktivare hållning till ny lagstiftning på EU-nivå och att ett ökat fokus läggs på att genomföra, tillämpa och utvärdera den lagstiftning som redan finns. Detta ligger i linje med vad utskottet tidigare framfört, bl.a. vid granskningen av kommissionens meddelande om EU:s agenda för rättsliga frågor fram till 2020 (utl. 2013/14:JuU41). Utskottet betonade då bl.a. att i synnerhet straffrättslig lagstiftning på EU-nivå endast ska tas fram om det står klart att den bidrar med ett betydande mervärde, och att det är viktigt att den lagstiftning som man redan har kommit överens om på EU-nivå genomförs och tillämpas på ett effektivt sätt. Endast när det finns reella behov och ett tydligt mervärde, och när det inte finns andra mindre ingripande alternativ att tillgå, ska kompletterande åtgärder i form av nya lagstiftningsinitiativ övervägas. Likaså betonade utskottet betydelsen av att respekten för medlemsstaternas olika rättsliga system och traditioner bevaras och att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att kommissionen i sitt arbetsprogram framhåller att EU inte ska lägga sig lika mycket i sådant som bättre hanteras på medlemsstatsnivå.

När det gäller det aviserade meddelandet med förslag om en europeisk säkerhetsagenda för perioden 2015–2020 välkomnar utskottet framtagandet av en sådan strategi då det är viktigt att möta de hot mot EU:s inre säkerhet som kommissionen nämner i programmet. Utskottet anser att fokus för strategin, liksom för andra åtgärder inom området, i första hand bör ligga på att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna och berörda myndigheter.

Arbetet med att bekämpa den organiserade brottsligheten är viktigt. Utskottet ser ett tydligt mervärde i det europeiska samarbetet i dessa frågor. Därför är det bra att rambeslutet om kampen mot organiserad brottslighet utvärderas för att säkerställa att lagstiftningen är ändamålsenlig och effektiv och möter dagens utmaningar och behov.

Utskottet ser positivt på det arbete som pågår på EU-nivå vad gäller att förebygga terrorism, motverka dess grunder och hjälpa dem som vill lämna våldsbejakande extremistiska miljöer. Samtidigt är det viktigt att värna det öppna och fria samhälle och de värden som vi vill försvara. Därför är det angeläget att det råder balans mellan behovet av att bekämpa terrorism och respekten för de grundläggande fri- och rättigheterna, inte minst skyddet av den personliga integriteten.

Vad gäller förslaget om en europeisk åklagarmyndighet är utskottet alltjämt kritiskt till förslaget om att inrätta en sådan myndighet och anser fortfarande att det i sin helhet strider mot subsidiaritetsprincipen (se bl.a. utl. 2013/14:JuU41).

Utskottet har inga invändningar mot kommissionens förslag om initiativ som ska dras tillbaka eller ändras. Vad gäller lagstiftning som ska utvärderas inom ramen för Refit-programmet välkomnar utskottet en utvärdering av Frontex och, som nämns ovan, en utvärdering av rambeslutet om kampen mot den organiserade brottsligheten.

Avslutningsvis noterar utskottet att kommissionären med ansvar för migration och inrikes frågor i ett tal till Europaparlamentets utskott för medborgerska fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE-utskottet) den 3 december 2014 meddelade att kommissionen avser att presentera ett nytt förslag om smart gränsförvaltning och samtidigt dra tillbaka det lagstiftningspaket som presenterades 2013 (KOM(2013) 95, KOM(2013) 96 och KOM(2013) 97). Detta framgår inte av kommissionens arbetsprogram.

Stockholm den 27 januari 2015

På justitieutskottets vägnar

Beatrice Ask

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Beatrice Ask (M), Annika Hirvonen (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M), Arhe Hamednaca (S), Kent Ekeröth (SD), Anti Avsan (M), Susanne Eberstein (S), Johan Hedin (C), Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD), Johan Pehrson (FP), Linda Snecker (V), Andreas Carlson (KD), Lawen Redar (S) och Pia Hallström (M).

Avvikande mening

(FP)

Johan Pehrson (FP) anför:

Lissabonfördraget gör det möjligt att inrätta en europeisk åklagarmyndighet med rätt att bedriva förundersökningar och beordra spaning och tillslag i flera länder samtidigt. Förslaget om att inrätta en europeisk åklagarmyndighet, med primär behörighet att utreda brott mot EU:s finansiella intressen, t.ex. fusk med EU-bidrag, är ett första steg. Folkpartiet anser att det behövs en europeisk åklagarmyndighet, och vi vill också att den i framtiden ska kunna ges behörighet för fler grova gränsöverskridande brott såsom människohandel, penningtvätt och narkotikasmuggling.

BILAGA 5

Civilutskottets yttrande 2014/15:CU2y

Kommissionens arbetsprogram 2015

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har gett civilutskottet tillfälle att yttra sig över kommissionens arbetsprogram 2015 – En ny start (KOM(2014) 910) i de delar som berör civilutskottets beredningsområde.

Civilutskottet lämnar i yttrandet övergripande synpunkter på kommissionens arbetsprogram i dessa delar.

I yttrandet finns en avvikande mening.

Utskottets överväganden

Kommissionens arbetsprogram 2015 – En ny start

I arbetsprogrammet redovisas de åtgärder som den nya kommissionen planerar att vidta under 2015 för att uppnå resultat till konkret nytta för medborgarna när det gäller sysselsättning, tillväxt och investeringar.

Kommissionen anför i arbetsprogrammet bl.a. att medborgarna förväntar sig att EU ska få någonting gjort i de stora ekonomiska och sociala frågorna: hög arbetslöshet, trög tillväxt, hög offentlig skuldsättning, investeringsunderskott och låg konkurrenskraft på världsmarknaden. Medborgarna vill inte att EU ska lägga sig i lika mycket i frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på nationell och regional nivå. EU ska också vara mer öppet och tydligt redovisa vad man gör och hur man gör det. Den nya kommissionen är fast besluten att vara ledande i denna förändring, och att samarbeta med Europaparlamentet och rådet för att se till att den blir verklighet. Kommissionen avser därför att koncentrera sig på tio prioriterade områden i enlighet med kommissionens ordförande Jean-Claude Junckers politiska riktlinjer (En ny start för EU: Mitt program för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring – Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission).

I linje med dessa riktlinjer presenteras 23 nya initiativ inom de prioriterade områdena som kommissionen kommer att satsa särskilt mycket på under 2015 (bilaga I till arbetsprogrammet). Kommissionen kommer under 2015 inom området En sammankopplad digital inre marknad bl.a. att ta nya initiativ för att förenkla reglerna för konsumenter som handlar på nätet eller digitalt och för att underlätta e-handeln.

Kommissionen anför vidare att merparten av det som händer i EU i dag och EU-medborgarnas bedömning av EU bygger på befintlig lagstiftning och befintliga program. Medborgarnas vardag påverkas främst av de befintliga reglerna, och kommissionen vill därför minska regelbördan utan att för den skull sänka de höga nivåerna på det sociala skyddet, hälsoskyddet och miljöskyddet eller inskränka konsumenternas valfrihet. Kommissionen kommer att se över reglerna för att se till att de bidrar till satsningen på sysselsättning och tillväxt, inte innebär onödigt krångel eller administrativ börda och samtidigt skapar den nytta som medborgarna förväntar sig. Om reglerna är föråldrade eller inte stämmer överens med kommissionens prioriteringar ska kommissionen se över och förbättra dem. Om det finns onödigt krångel ska kommissionen ta bort det. Om de befintliga reglerna är rimliga och tjänar kommissionens syften kommer kommissionen att verka aktivt för att se till att de tillämpas, genomförs och genomdrivs korrekt så att de ger verklig nytta för allmänheten. Kommissionen kommer också att använda andra verktyg för att verka för sysselsättning och tillväxt, särskilt EU-budgeten som är en viktig källa till smart finansiering i medlemsstaterna och regionerna.

Principen om en politisk nystart är en viktig del av kommissionens politiska ansvar. Kommissionen har granskat de förslag som för närvarande väntar på Europaparlamentets och rådets beslut och tagit ställning till vilka förslag kommissionen vill stå fast vid, vilka förslag den vill ändra och vilka förslag den vill dra tillbaka (bilaga II till arbetsprogrammet). Kommissionen tänker inhämta Europaparlamentets och rådets åsikter om förslagen innan de dras tillbaka. Två av förslagen faller under civilutskottets beredningsområde. Förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam europeisk köplag (KOM(2011) 635) ändras i syfte att fullt ut ta tillvara e-handelns möjligheter på den digitala inre marknaden (förslag nr 60 i bilaga II). Förslaget till rådets förordning om stadga för europeiska stiftelser (KOM(2012) 35) dras tillbaka. Som skäl för tillbakadragandet anges följande i bilagan: Inga framsteg i rådet. Eftersom det krävs enhällighet finns inga utsikter till en överenskommelse (förslag nr 61 i bilaga II).

Vidare redovisar kommissionen ett antal lagstiftningsinitiativ och andra åtgärder som kommissionen planerar att vidta under 2015 (bilaga III till arbetsprogrammet). Dessa åtgärder ligger inom ramen för kommissionens program om EU-lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat som ska minska krångel och avlägsna regelbördor (Refit-programmet). Inom civilutskottets beredningsområde planeras bl.a. en kodifiering av sju direktiv om bolagsrätt (åtgärd nr 45), en utvärdering av direktivet om betalningsförseningar (åtgärd nr 57), en kontroll av ändamålsenligheten i den EU-lagstiftning som har störst betydelse för byggsektorn (åtgärd nr 58), en förenkling av direktivet om vilseledande och jämförande reklam (åtgärd nr 59) och en kontroll av ändamålsenligheten i rättsakter om konsumenträttigheter och reklam (åtgärd nr 62).

Kommissionen anför dessutom att arbetsprogrammet också är en maning till nya arbetsmetoder i Europaparlamentet och rådet. Kommissionen vill samarbeta med dem genom att fastställa topprioriteringar för alla tre EU-institutionerna och snabba på beslutsfattandet om dessa prioriteringar, så att nyttan med kommissionens förslag kan nå allmänheten snabbt. Kommissionen kommer att bygga upp ett närmare partnerskap med medlemsstaterna, de nationella parlamenten, regionerna och städerna för att bättre genomföra befintliga åtgärder och få dem att fungera effektivare i praktiken, från struktur- och investeringsfonderna till miljöpolitiken, från den inre marknaden till konsumenternas rättigheter.

Efter antagandet av arbetsprogrammet för 2015 vill kommissionen arbeta tillsammans med Europaparlamentet och rådet för att ta fram en förteckning över prioriterade förslag som EU-institutionerna förbinder sig att göra snabba framsteg med och anta, särskilt de förslag som är direkt knutna till investeringspaketet.

Civilutskottets ställningstagande

Civilutskottet vill inledningsvis framhålla att utskottet stöder den inriktning som kommissionen anger i arbetsprogrammet. Utskottet instämmer med kommissionen i att arbetet under året bör inriktas på särskilt prioriterade områden.

Utskottet ser positivt på att kommissionen ser över de befintliga reglerna för att minska krångel och administrativa bördor utan att för den skull inskränka konsumenternas valfrihet så att reglerna är till verklig nytta för medborgarna.

Utskottet har inte något att erinra mot att kommissionen ser över förslaget till en förordning om en gemensam europeisk köplag. Utskottet avvaktar med ett närmare ställningstagande tills kommissionen har presenterat ett ändrat förslag. Utskottet har inte heller någon erinran mot att förslaget till förordning om stadga för europeiska stiftelser dras tillbaka.

När det gäller nya förslag vill utskottet understryka betydelsen av att medlemsstaternas olika rättsliga system och traditioner beaktas och att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras. Utskottet vill även betona vikten av att nya initiativ baseras på reella behov. Vår uppfattning stämmer också överens med utskottets ställningstagande i yttrandet till justitieutskottet över kommissionens meddelande EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020 (yttrande 2013/14:CU5y).

I arbetsprogrammet anför kommissionen att den avser att inom ramen för det prioriterade området En sammankopplad digital inre marknad bl.a. ta nya initiativ för att förenkla reglerna för konsumenter som handlar på nätet eller digitalt och för att underlätta e-handeln. Utskottet anser att det är av stor vikt att de initiativ som tas på detta område säkerställer ett konsumentskydd som är lika högt eller högre än det konsumentskydd som gäller enligt svensk rätt.

Stockholm den 20 januari 2015

På civilutskottets vägnar

Caroline Szyber

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Caroline Szyber (KD), Johan Löfstrand (S), Ewa Thalén Finné (M), Hillevi Larsson (S), Lars Eriksson (S), Roger Hedlund (SD), Carl-Oskar Bohlin (M), Eva Sonidsson (S), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Thomas Finnborg (M), Leif Nysmed (S), Mikael Eskilandersson (SD), Johanna Haraldsson (S), Mats Green (M), Nina Lundström (FP) och Lotta Johnsson Fornarve (V).

Avvikande mening

Kommissionens arbetsprogram 2015 (SD)

Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD) anför:

Vi kan inte ställa oss bakom den inriktning som kommissionen anger i arbetsprogrammet för 2015. Enligt vår mening bör arbetet inom EU i högre grad inriktas på att minska överstatligheten och öka medlemsstaternas självbestämmande. Vi anser att nya lagstiftningsinitiativ ska bygga på minimiharmonisering och ge medlemsstaterna utrymme att själva bestämma nivån på de nationella reglerna.

När det gäller förslaget till en förordning om en gemensam europeisk köplag anser vi liksom tidigare att det saknas behov av en sådan reglering (se civilutskottets prot. 2011/12:17 § 2). Vi har inte någon erinran mot att förslaget till förordning om stadga för europeiska stiftelser dras tillbaka.

BILAGA 6

Miljö- och jordbruksutskottets protokollsutdrag

**Utdrag ur
PROTOKOLL UTSKOTTSSAMMANTRÄDE 2014/15:17**

DATUM 2015-01-27
TID 11.00 – 11.20
NÄRVARANDE Se bilaga 1

§ 1 Kommissionens arbetsprogram för 2015

Utskottet behandlade fråga om yttrande till utrikesutskottet över Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén Kommissionens arbetsprogram för 2015.

Utskottet beslutade om följande yttrande:

Utskottet välkomnar den tidigare kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2088/98/EG om avfall m.fl., KOM(2014) 397, och luftvårdsdirektivet. Enligt bilaga 2 punkt 38 i kommissionens arbetsprogram ska avfallsförslaget dras tillbaka och ersättas med ett nytt och mer heltäckande förslag senast i slutet av 2015 för att främja ett kretsloppssamhälle. Kommissionens förslag till luftkvalitetsdirektiv ska enligt bilaga 3 punkt 46 i kommissionens arbetsprogram revideras under 2015.

Utskottet stöder den tidigare kommissionens förslag. Det finns ett stort behov av den föreslagna lagstiftningen och det är angeläget att förslagen kan genomföras med en hög ambitionsnivå.

Utskottet anser därför inte att förslagen ska dras tillbaka och ersättas med ett nytt eller revideras.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Vid protokollet:

Eva Forsman

Rätt utdraget intygar:

Eva Forsman

*Exp. 2015-01-27:
Utrikesutskottet*

MILJÖ- OCH JORDBRUKS-
UTSKOTTET

NÄRVAROFÖRTECKNING

Bilaga 1 till
prot. 2014/15:17

	§ 1-3														
	N	V		N	V		N	V		N	V		N	V	
LEDAMÖTER															
Matilda Ernkrans (S), ordf.	X														
Lena Ek (C), vice ordf	X														
Ulf Berg (M)	X														
Isak From (S)	X														
Johan Hultberg (M)	X														
Maria Strömkvist (S)	X														
Martin Kinnunen (SD)	X														
Åsa Coenraads (M)	X														
Jan-Olof Larsson (S)	X														
Stina Bergström (MP)	X														
Gunilla Nordgren (M)	X														
Monica Haider (S)	-														
Anders Forsberg (SD)	-														
Fredrik Malm (FP)	X														
Jens Holm (V)	X														
Magnus Oscarsson (KD)	X														
Marianne Pettersson (S)	X														
SUPPLEANTER															
Johan Büser (S)	X														
Sotiris Delis (M)	O														
Åsa Westlund (S)															
Lars-Arne Staxäng (M)															
Pyry Niemi (S)															
Runar Filper (SD)	X														
Cecilie Tenfjord-Toftby (M)															
Kristina Nilsson (S)															
Kristina Yngwe (C)	O														
Emma Nohrén (MP)	O														
Jenny Petersson (M) tjl. t.o.m. 2015-03-29															
Mikael Dahlqvist (S)															
Aron Emilsson (SD)															
Lars Tysklind (FP)															
Wiwi-Anne Johansson (V)															
Sofia Damm (KD)															
Elin Lundgren (S)															
Josef Fransson (SD)															
Mikael Eskilander (SD)															
Anders Schröder (MP)															
Eskil Erlandsson (C)															
Emma Wallrup (V)															
Birger Lahti (V)															
Lars-Axel Nordell (KD)															
Emma Carlsson Löfdahl (FP)															
Said Abdu (FP)															
Magnus Manhammar (S)															

N = Närvarande

V = Votering

x = ledamöter som deltagit i handläggningen

o = ledamöter som härutöver har varit närvarande

BILAGA 7

Näringsutskottets yttrande 2014/15:NU2y

Kommissionens arbetsprogram 2015

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet gav den 15 januari 2015 bl.a. näringsutskottet möjlighet att yttra sig över kommissionens arbetsprogram för 2015 (KOM(2014) 910).

Kommissionen har uttalat att man kommer att lägga fram förslag som stämmer överens med de tio politiska prioriteringar som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker redogjort för i sina politiska riktlinjer. Av dessa tio prioriteringar berör fem näringsutskottets beredningsområde. Inom fyra av dessa finns det i årets arbetsprogram nya initiativ som kommissionen planerar att lägga fram under 2015. Näringsutskottet tar i yttrandet upp några av de delar av arbetsprogrammet som berör näringsutskottets beredningsområde och redogör därutöver för sin syn på vissa övergripande frågor.

Utskottets överväganden

Kommissionens arbetsprogram för 2015

Bakgrund

Kommissionens arbetsprogram 2015 (KOM(2014) 910) antogs den 16 december 2014. Den 15 januari 2015 inledde utrikesutskottet sin granskning av arbetsprogrammet. I samband med detta beslutade utrikesutskottet att ge bl.a. näringsutskottet tillfälle att yttra sig över arbetsprogrammet i de delar som berör utskottets beredningsområde.

I arbetsprogrammet redogör kommissionen för vilka förslag man avser lägga fram under 2015. Kommissionen redogör också för vilka liggande förslag man har för avsikt att dra tillbaka och vilka förslag man avser omarbota i enlighet med Refitprogrammet samt listar lagstiftning som kommer att träda i kraft under 2015. Kommissionen har uttalat att man kommer att lägga fram förslag som stämmer överens med de tio politiska prioriteringar som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker redogjort för i sina politiska riktlinjer, samt dra tillbaka förslag som man anser inte står i överensstämmelse med dessa prioriteringar. Kommissionen kommer också att dra tillbaka förslag som av andra skäl saknar förutsättningar för att kunna antas. Man har en uttalad ambition att minska den nuvarande regelbördan. Kommissionen poängterar att man söker en politisk nystart, att man vill koncentrera arbetet till områden där man menar att det finns ett påtagligt europeiskt mervärde, beakta subsidiaritetsprincipen och sträva efter större öppenhet i sitt arbete.

Kommissionen har uttalat att man har för avsikt att lägga fram förslag som stämmer överens med de tio politiska prioriteringar som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker redogjort för i sina politiska riktlinjer. Denna princip kommer att gälla även under nästkommande år. Av dessa tio prioriteringar berör fem näringsutskottets beredningsområde, nämligen En ny satsning på sysselsättningar, tillväxt och investeringar, En sammankopplad digital inre marknad, En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik, En fördjupad och mer rättvis inre marknad med stärkt industribas samt Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA.

En ny satsning på sysselsättningar, tillväxt och investeringar

Kommissionen beskriver sin ekonomiska inriktning som stående på tre ben: stärkta investeringar, satsningar på strukturreformer och en ansvarsfull budgetpolitik. Under denna rubrik inkluderas också åtgärder som syftar till en bättre företagarmiljö, en stärkt inre marknad samt en översyn av EU:s handels- och investeringspolitik. Sammanhållningspolitiken hör också hemma under denna rubrik. Kommissionen lyfter också fram att man inom ramen för denna prioritering kommer att verka för starkare miljöindustri och miljöinnovationer.

Inom detta prioriteringsområde finns i årets arbetsprogram inga nya initiativ inom näringsutskottets beredningsområde.

En sammankopplad digital inre marknad

Under denna rubrik anför kommissionen att EU måste ligga i den digitala revolutionens framkant både för sina medborgares och för sitt näringslivs skull. Kommissionen håller på att utarbeta en strategi om de viktigaste hindren för en säker, förtroendeingivande och dynamisk inre marknad. Strategin ska ha sex delar: bygga upp förtroende, avlägsna hinder, säkra tillgång till nätet, bygga upp den digitala ekonomin, främja e-samhället samt investera i forskning och innovation i världsklass inom informations- och kommunikationsteknik. Kommissionen avser vidare att bl.a. modernisera EU-lagstiftningen om upphovsrätt och audiovisuella tjänster och underlätta e-handeln.

Inom detta prioriteringsområde finns ett nytt initiativ i arbetsprogrammet: Paketet för en digital inre marknad.

En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik

Kommissionen anför under denna rubrik följande. Tillförlitlig energi till överkomligt pris är högt prioriterat av alla. Kommissionen kommer att anta en strategisk ram för energiunionen med centrala åtgärder för att garantera trygg energiförsörjning, minska beroendet av import från tredjeländer, integrera de nationella energimarknaderna ytterligare, öka konsumenternas delaktighet, öka energieffektiviteten, minska andelen koldioxidtunga energikällor i energimixen och främja forskning och innovation på energiområdet.

Inom detta prioriterade område finns ett nytt initiativ i arbetsprogrammet: Strategisk ram för energiunionen.

En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas

Med detta prioriteringsområde vill kommissionen bl.a. stärka investeringsgraden i små och medelstora företag och i s.k. midcapföretag, förbättra regelmiljön och hjälpa företagen att vara innovativa.

Inom detta prioriterade område finns ett nytt initiativ i arbetsprogrammet: Strategi för den inre marknaden för varor och tjänster.

Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA

Prioriteringen beskrivs av kommissionen på följande sätt. Handel bidrar starkt till tillväxt och sysselsättning. Förutom det transatlantiska handels- och investeringspartnerskapet med Förenta staterna bedriver kommissionen aktivt ett antal bilaterala förhandlingar, i förening med en stark satsning på multilaterala förhandlingar inom Världshandelsorganisationen. Kommissionen har redan agerat för att öka insynen i förhandlingarna om frihandelsavtalet med Förenta staterna, och fortsätter att arbeta för ett rimligt, balanserat avtal utan att göra avkall på EU:s krav på hälsoskydd, miljöskydd, socialt skydd, skydd av personuppgifter och kulturell mångfald.

Inom detta prioriterade område finns ett nytt initiativ i arbetsprogrammet: Strategi för handel och investeringar för sysselsättning och tillväxt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla att det välkomnar kommissionens strävan efter större öppenhet och lyhördhet gentemot medborgarna i sitt kommande arbete. Det är av stor vikt att subsidiaritetsprincipen respekteras. Utskottet delar också kommissionens bedömning att medborgarna vill att EU inte ska lägga sig i lika mycket i frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på lokal och regional nivå. Utskottet hade också välkomnat en större grad av konkretisering i arbetsprogrammet.

Utskottet anser också att kommissionens övergripande ambitioner att minska regelbördan för företag genom fortsatt arbete med Refitprogrammet är välkomna. Enligt utskottets uppfattning är detta ett nödvändigt och angeläget arbete. Samtidigt vill utskottet understryka att regelförenklingsarbetet inte får leda till att grupper av företag ska kunna undantas från exempelvis arbetsmiljölagstiftning.

När det gäller kommissionens prioriteringsområden En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar, En sammankopplad digital inre marknad samt En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas och de nya initiativ som kommissionen aviserat på dessa prioriteringsområden vill utskottet påminna om vad det i andra sammanhang anfört om en väl fungerande inre marknad. Enligt utskottets mening är en väl fungerande inre marknad av avgörande betydelse när det gäller att stärka EU:s konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning till nytta för företag, arbetstagare och konsumenter. Utskottet vill också framhålla vikten av att redan överenskomna åtgärder genomförs på ett korrekt sätt och i rätt tid i alla medlemsländer innan nya åtgärder beslutas.

Angående prioriteringsområdet En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik kan utskottet konstatera att ambitionsnivån i den överenskommelse som slöts mellan EU:s stats- och regeringschefer den 23 oktober 2014 om ett klimat- och energiramverk till 2030 är lägre än vad som hade varit önskvärt. I samband med att kommissionen har aviserat att man kommer att presentera konkreta planer för en energiunion under 2015 vill utskottet också anföra att en långsiktigt hållbar och trygg energiförsörjning bäst uppnås genom satsningar på långsiktig energieffektivisering och en större tillgång på förnybar energi. Detta är viktiga delar i kampen mot klimatutmaningarna, där EU bör inta en ledarroll globalt.

När det gäller kommissionens prioritering med rubriken Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA välkomnar utskottet kommissionens arbete för ett sådant avtal. Likaså välkomnar utskottet att kommissionen ställt sig bakom det initiativ till större öppenhet i förhandlingarna som initierats av kommissionär Cecilia Malmström. Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att öka transparensen i denna typ av förhandlingar. Utskottet instämmer i

det kommissionen skriver om att ett handels- och investeringsavtal mellan EU och Förenta staterna inte får göra avkall på EU:s krav på hälsoskydd, miljöskydd, socialt skydd, skydd av personuppgifter och kulturell mångfald. Utskottet vill också påminna om att mandatet för förhandlingarna om frihandelsavtalet med Förenta staterna stipulerar att parterna ska arbeta för ekonomisk utveckling, full och produktiv sysselsättning samt främja efterlevnad och effektivt genomförande av internationella arbetsrättsliga standarder. Ett frihandelsavtal med Förenta staterna ska alltså inte urholka de gällande sociala, fackliga och ekonomiska rättigheterna i Sverige eller EU. Utskottet vill i detta sammanhang därutöver påminna om vad det i andra sammanhang anförts på ett övergripande plan om vikten av öppenhet mot tredjeländer och att olika protektionistiska tendenser såväl inom som utanför EU motverkas. Den globala frihandeln måste försvaras, och det är viktigt att handeln med länder utanför EU kan ske på öppna och likvärdiga villkor.

Stockholm den 27 januari 2015

På näringsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Lars Hjalmered (M), Åsa Westlund (S), Hans Rothenberg (M), Ingemar Nilsson (S), Josef Fransson (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Christer Engelhardt (S), Helena Lindahl (C), Anna Wallén (S), Mattias Bäckström Johansson (SD), Maria Weimer (FP), Birger Lahti (V), Mattias Jonsson (S), Jörgen Warborn (M) och Elisabet Knutsson (MP).

Avvikande meningar

1. Kommissionens arbetsprogram 2015 (SD)

Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD) anför:

Vi sverigedemokrater vill inledningsvis framhålla att vi välkomnar kommissionens strävan efter större öppenhet och lyhördhet gentemot medborgarna i sitt kommande arbete. Vi anser att det är av stor vikt att subsidiaritetsprincipen respekteras. Vi delar också kommissionens bedömning om att medborgarna vill att EU inte ska lägga sig i lika mycket i frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på lokal och regional nivå. Vi hade dock önskat en större grad av konkretisering i arbetsprogrammet.

Vi sverigedemokrater anser också att kommissionens övergripande ambitioner att minska regelbördan för företag genom fortsatt arbete med Refitprogrammet är välkomna. Enligt vår uppfattning är detta ett nödvändigt och angeläget arbete. Samtidigt vill vi understryka att regelförenklingsarbetet inte får leda till att grupper av företag ska kunna undantas från exempelvis arbetsmiljölagstiftning. Vi ser positivt på Refitprogrammet i dess helhet, men anser inte att generella förenklingar på flertalet områden och branscher skulle leda till större resurseffektivitet. Arbetet med regelförenklingar bör behovsanpassas och riktas för att ge bäst möjliga effekt. Dessutom bör en avvägning göras mellan samhällsnytta och kostnader för den enskilde företagaren.

När det gäller strukturfondsprogrammen vill vi framföra följande. Vi ser betydelsen av att stöd går till rätt prioriterade projekt i sund konkurrens, men vi vill även inskräpa betydelsen av granskning, dvs. att projekt noggrant går igenom för att förhindra fusk och för att optimera utfallet av projektstöd. Vi anser det vara en skyldighet att göra noggrannare löpande uppföljningar av de tematiska målen och att hänsyn tas till utvärderingar liksom att det finns en öppenhet för omvärderingar. Gällande det gemensamma strategiska ramverket och dess strukturfonder, anser vi det vara av vikt att fonderna endast ska kunna användas till projekt ämnade att stimulera tillväxt. Vi är skeptiska till om samtliga de tematiska målen verkligen kommer bidra till smart, hållbar och inkluderande tillväxt. Vi motsätter oss principiellt strukturfonder i sin helhet, men i den situation som är nu där vi inte kan avskaffa strukturfonderna och låta medlemsstaterna själva bedöma sina behov av satsningar, vill vi framhålla att det är av stor betydelse att EU:s strukturfondsmedel används på ett så effektivt sätt som möjligt genom mer noggranna kontroller. Vi anser att i vissa fall ska projektutbetalningar ske först när projekten är klara. Av samma anledning vill vi inte heller se några nya fonder av den typ som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker och kommissionen försöker starta. Framför allt när hela finansieringsidén bakom fonden bygger på något som bäst skulle kunna betecknas som ett pyramidspel med EU:s skattebetalares pengar.

Vi sverigedemokrater anser att prioriteringarna i Europa bör ligga i att främja konkurrenskraft, kunskap och innovation. Dock anser vi att fördelningen av de gemensamma medlen i långtidsbudgeten som är ämnade för detta är i obalans. Sverige får därmed en ekonomiskt ofördelaktig tilldelning av medlen i ESI-fonderna. Vi ser vidare positivt på stärkta investeringar i det europeiska näringslivet och dess sektorer i sin helhet. Vi vill betona vikten av konkurrensneutrala, realistiska men även rättvisa investeringar och prioriteringar för ett långsiktigt konkurrenskraftigt Europa. Vi vill även framhålla betydelsen av att avtal och investeringar skapar riktiga jobb samt att satsningarna inte genererar undanträngningseffekter.

Vidare ser vi positivt på en ökad digital uppkoppling och ökad användning av digitala tjänster men vi vänder oss emot finansieringen av den digitala inre marknaden och de prioriteringar som görs i arbetsprogrammet samt ställer oss frågande till om detta alls är en fråga för kommissionen eller EU.

Angående prioriteringsområdet En motståndskraftig energiunion och en framåtblickande klimatpolitik anser vi sverigedemokrater att EU inte är den rätta aktören och vi motsätter oss en framtida energiunion inom EU-projektet. Initiativet till en energiunion är endast ett nytt sätt för kommissionen att ytterligare försöka federalisera EU. Varje medlemsstat känner sina förutsättningar bäst själv. När det kommer till klimatpolitiken är det viktigast att verka för globalt bindande energimål på nationsnivå eller på sektorsnivå, exempelvis inom gruvindustrin. Här skulle EU kunna inta en ledande roll, men ett sådant arbete får inte drabba den svenska eller europeiska industrin till förmån för industrin i andra delar av världen. Detta skulle endast snedvrída konkurrensen och öka det globala koldioxidläckaget.

När det gäller kommissionens prioritering med rubriken Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA välkomnar vi och sverigedemokraterna kommissionens arbete för ett sådant avtal. Likaså välkomnar vi att kommissionen ställt sig bakom initiativet till större öppenhet i förhandlingarna. Enligt vår uppfattning är det angeläget att öka transparensen i denna typ av förhandlingar. Vi instämmer i det kommissionen skriver om att ett handels- och investeringsavtal mellan EU och Förenta staterna inte får göra avkall på EU:s eller medlemsstaternas krav på hälsoskydd, miljöskydd, socialt skydd, skydd av personuppgifter och kulturell mångfald. Vi vill också påminna om att mandatet för förhandlingarna om frihandelsavtalet med Förenta staterna stipulerar att parterna ska arbeta för ekonomisk utveckling och full och produktiv sysselsättning samt främja efterlevnad och effektivt genomförande av internationella arbetsrättsliga standarder. Ett frihandelsavtal med Förenta staterna ska alltså inte urholka gällande sociala, fackliga och ekonomiska rättigheter eller rättsliga regler i Sverige eller EU. Vi vill särskilt anföra att det är av stor vikt att kommissionen tydliggör hur en framtida tvistlösningsmekanism ska se ut.

2. Kommissionens arbetsprogram 2015 (V)

Birger Lahti (V) anför:

Jag vill inledningsvis framhålla att Vänsterpartiet välkomnar kommissionens strävan efter större öppenhet och lyhördhet gentemot medborgarna i sitt kommande arbete. Det är av stor vikt att subsidiaritetsprincipen respekteras. Vänsterpartiet delar också kommissionens bedömning att medborgarna vill att EU inte ska lägga sig i lika mycket i frågor som medlemsstaterna kan sköta bättre och hantera på lokal och regional nivå. Jag och Vänsterpartiet hade emellertid välkomnat en större grad av konkretisering i arbetsprogrammet.

När det gäller kommissionens prioritering med rubriken Ett rimligt och balanserat frihandelsavtal med USA vill jag framhålla att jag är starkt kritisk till det frihandelsavtal som för närvarande förhandlas fram mellan EU och Förenta staterna. Min kritik riktas dels mot det faktum att förhandlingarna präglats av slutenhet och begränsad insyn, dels mot delar i avtalet som kommer att påverka EU:s medborgare negativt. Vid sidan av förslaget till en tvistlösningsmekanism som ger investerare rätt att stämma en stat, en s.k. ISDS-klausul, finns det även en rad andra förslag som riskerar att på ett negativt sätt påverka livsmedelssäkerhet, nationell miljö- och arbetsrättslagstiftning samt den demokratiska kontrollen över välfärden.

Kommissionens ambition att göra en heltäckande översyn av EU:s handelspolitiska strategi är visserligen vällovlig. EU behöver verkligen se över en politik som sätter företag och deras vinster framför demokrati, miljö och arbetstagarnas rättigheter. Jag och Vänsterpartiet har dock inga illusioner om att kommissionen har för avsikt att ändra EU:s handelspolitik i en mer rättvis, solidarisk och miljömedveten riktning. Kommissionens agerande i samband med förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och Förenta staterna är ett tydligt uttryck för det.

BILAGA 8

Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2014/15:AU2y

Kommissionens arbetsprogram 2015

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 15 januari 2015 att ge bl.a. arbetsmarknadsutskottet möjlighet att yttra sig över Kommissionens arbetsprogram 2015 En ny start (KOM (2014) 910 slutlig). Arbetsmarknadsutskottet lyfter i det här yttrandet fram förslag som berör utskottets beredningsområde.

Utskottet ser fram emot att den riktade översyn av utstationeringsdirektivet som kommissionen ska göra under året resulterar i konkreta förslag på hur social dumpning och lönepress nedåt kan förhindras. Utskottet vill vidare framhålla att regelförenkling inte får ske på bekostnad av att arbetstagarnas skydd eller rättigheter påverkas negativt.

I yttrandet finns två avvikande meningar (M, C, FP, KD respektive SD).

Utskottets överväganden

Bakgrund

Europeiska kommissionen presenterade den 16 december 2014 Kommissionens arbetsprogram 2015 En ny start (KOM (2014) 910 slutlig). Genom arbetsprogrammet följer kommissionen upp den inriktning som kommissionsordförande Jean-Claude Juncker gett uttryck för i sina politiska riktlinjer. I arbetsprogrammet redogör kommissionen för de åtgärder som den planerar att vidta under 2015. Arbetsprogrammet inriktar sig på insatser som ska leda till ökad sysselsättning, tillväxt och investeringar och ge påtaglig nytta för medborgarna under nästa år. Vidare avser kommissionen att tillämpa principen om en politisk nystart och dra tillbaka ett antal pågående förslag som den anser inte stämma överens med dess politiska mål eller inte leder någon vart.

Arbetsprogrammet åtföljs av fyra bilagor med förteckningar över nya initiativ, initiativ som ska dras tillbaka eller ändras, åtgärder som är en del av arbetet med att säkerställa lagstiftningens ändamålsenlighet (Refitåtgärder) och över EU-lagstiftning som träder i kraft under 2015.

Generaldirektör Michel Servoz från kommissionens generaldirektorat för sysselsättning, sociala frågor och social inkludering presenterade arbetsprogrammet för arbetsmarknadsutskottet vid ett utskottssammanträde den 13 januari 2015. Presentationen tog främst upp kommande initiativ från kommissionen på arbetsmarknadsområdet. De aviserade paketen för främjande av integration och anställbarhet på arbetsmarknaden respektive för arbetskraftens rörlighet lyftes då särskilt fram.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att över sex år efter den finansiella krisens utbrott är läget i ekonomin och på arbetsmarknaderna i EU fortsatt mycket allvarligt. Arbetslösheten har det senaste året slutat öka men läget på arbetsmarknaden förbättras inte i önskvärd takt. Arbetslöshetsnivån för EU-länderna var 10,0 % (säsongsjusterat) i november 2014, vilket är en minskning med endast 0,7 procentenheter jämfört med samma månad föregående år. Skillnaderna mellan länderna är fortsatt stora. Särskilt oroväckande är det att långtidsarbetslösheten fortfarande ökar och att situationen för ungdomar på arbetsmarknaden är fortsatt svår. Klyftor mellan länder och mellan grupper riskerar att permanentas.

Utskottet anser mot den bakgrunden att tillväxt och jobb måste sättas högst på den politiska dagordningen. Utskottet välkomnar därför den inriktning på den ekonomiska politiken som kommissionen lanserar där ökade investeringar lyfts fram.

Medlemsstaterna har och ska fortsatt ha det främsta ansvaret och verktygen för arbetsmarknadspolitik. Men alla tillgängliga EU-medel och instrument

måste mobiliseras för att hantera de utmaningar som Europa står inför. Utskottet anser att EU har en viktig roll i att stödja medlemsstaterna i deras ansträngningar.

Utskottet vill vidare framhålla att samtidigt som de omedelbara utmaningarna måste mötas, måste också Europa öka ansträngningarna för att klara de långsiktiga utmaningar som vi står inför. De utmaningar som identifierades inom ramen för Europa 2020-strategin är fortsatt relevanta. En modern arbetsmarknadspolitik måste investera i kunskap för rörlighet och konkurrenskraft. Det är viktigt att arbetskraften rustas med rätt kompetens för att klara den globala konkurrensen. Utskottet vill också framhålla att ökad jämställdhet på arbetsmarknaden är en fortsatt förbisedd tillväxtfaktor – om kvinnor yrkesarbetade i samma utsträckning som män skulle bruttonationalprodukten kunna öka betydligt.

Det är genom ökat deltagande och delaktighet, under goda villkor som vi bygger framtidens arbetsmarknad. En politik för tillväxt och jobb får inte bygga på en press nedåt av arbetsvillkoren eller en försämring av arbetsförhållandena.

Lika lön för lika arbete

Utskottet är övertygat om att arbetstagarnas och företagens rörlighet över gränserna är något mycket positivt som skapar möjligheter för många, såväl mäniskor som företag, att utvecklas. Det är viktigt att riva hinder mellan EU-länder och i förhållande till länder utanför EU för att möjliggöra en ökad rörlighet över gränserna. Det finns i dag länder och branscher där jobb inte tilläts trots att arbetslösheten är hög. Utskottet noterar också att det finns tecken på att matchningen på de europeiska arbetsmarknaderna har försämrats sedan krisens utbrott. Europa som helhet har också ett långsiktigt behov av att säkra tillgången på arbetskraft, och insatser för att möta problemen på de europeiska arbetsmarknaderna är viktiga. Arbete i ett annat EU-land kan också ge enskilda individer möjlighet att förverkliga drömmar och att få berikande upplevelser. En ökad rörlighet på de europeiska arbetsmarknaderna är därför värdefullt för både individen och samhället. Utskottet vill dock tydligt slå fast att denna rörlighet inte får ske till priset av social dumpning.

Enligt utskottet borde det vara en självklar utgångspunkt att de som arbetar i Sverige ska ha lika löner och lika villkor oavsett varifrån de kommer. Svenska villkor ska gälla alla som arbetar på den svenska arbetsmarknaden. Genom att EU-domstolen valt att tolka bestämmelserna i utstationeringsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagar i samband med tillhandahållande av tjänster) som ett tak, där domstolen har angivit en högsta nivå för de villkor som kan avkrävas ett gästföretag, har fackliga organisationers möjligheter att ställa krav på lika villkor inskränkts.

Utskottet anser att den svenska arbetsmarknadsmodellen måste värnas och att kollektivavtalens ställning måste stärkas. Det behövs politiska initiativ på

EU-nivå för att uppnå detta. Med den nuvarande ordningen undermineras den svenska modellen.

Utskottet anser att det därför är mycket välkommet att kommissionens ordförande tydligt sagt att social dumpning inte har någon plats i unionen och att samma arbete på samma plats ska avlönas på samma sätt. Utskottet ser fram emot att den riktade översyn av utstationeringsdirektivet som kommissionen ska göra under året resulterar i konkreta förslag på hur social dumping och lönepress nedåt kan förhindras. Det behövs ändringar som säkerställer direktivets karaktär av minimidirektiv så att likabehandling av löntagare kan säkras. På sikt menar utskottet att ett juridiskt bindande socialt protokoll också bör införas (se vidare bet. 2012/13:AU5, rskr. 2012/13:53).

Regelförenkling

Utskottet noterar att kommissionen i arbetsprogrammet anför att den vill fokusera på de frågor där EU har ett mervärde. Ett av de områden som påverkar EU-medborgarnas bedömning av EU är den befintliga lagstiftningen. Kommissionen vill därför minska regelbördan genom programmet för lagstiftningens ändamålsenlighet. Utskottet instämmer i att det är viktigt att förhindra onödigt betungande administrativa bördor. Det är dock viktigt att framhålla att regelförenkling inte får ske på bekostnad av att arbetstagarnas skydd eller rättigheter påverkas negativt.

Som en del i programmet för lagstiftningens ändamålsenlighet ingår en resultatavla där bl.a. medlemsstaternas genomförande av EU-lagstiftning ska följas upp. På arbetsrätts- och arbetsmiljöområdet kan EU endast anta minimidirektiv, vilket innebär att medlemsstaterna har möjlighet att anta eller behålla regler som går längre och ger ett bättre skydd för arbetstagare än vad som anges i direktiven. I EU-direktiven på området sägs också att ett genomförande inte bör leda till att de skyddsnivåer vi redan har sänks. Syftet med minimidirektiven är att sätta en gemensam lägsta grundnivå, ett golv. En resultatavla som implicit kritiserar medlemsstater som väljer att använda sig av möjligheten att anta eller behålla regler som går längre innebär i förlängningen att den lägsta tillåtna skyddsnivån också blir den högsta. Utskottet anser att en sådan ordning är oacceptabel.

Det har tidigare inom ramen för kommissionens regelförenklingsarbete förekommit förslag om att undanta små och medelstora företag från lagstiftning, bl.a. på arbetsmiljöområdet. Det är mot den bakgrunden positivt att kommissionen anför att en minskning av regelbördan ska ske utan att sänka de höga nivåerna på det sociala skyddet. Utskottet vill framföra att detta ska gälla alla arbetstagare i Europa. Individens rätt till en god arbetsmiljö ska inte bero på storleken på företaget där han eller hon arbetar.

Stockholm den 27 januari 2015

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Elisabeth Svantesson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Elisabeth Svantesson (M), Annelie Karlsson (S), Katarina Brännström (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Sven-Olof Sällström (SD), Hanif Bali (M), Patrik Björck (S), Annika Qarlsso (C), Marco Venegas (MP), Christian Holm (M), Paula Bieler (SD), Roger Haddad (FP), Ali Esbati (V), Désirée Pethrus (KD), Helén Pettersson i Umeå (S), Serkan Köse (S) och Jasenko Omanovic (S).

Avvikande meningar

1. Avvikande mening (M, C, FP, KD)

Elisabeth Svantesson (M), Katarina Brännström (M), Hanif Bali (M), Annika Qarlsso (C), Christian Holm (M), Roger Haddad (FP) och Désirée Pethrus (KD) anför:

Allianspartierna begränsar sin avvikande mening till det avsnitt i utskottets ställningstagande som har rubriken *Lika lön för lika arbete*.

Vi vill inledningsvis framhålla att vi instämmer i att arbetstagarnas och företagens rörlighet över gränserna är något mycket positivt som skapar möjligheter för många, såväl människor som företag, att utvecklas. Vi anser att Europa bör bejaka en öppnare arbetsmarknad, både inom unionen och i förhållande till övriga världen. Inte minst med tanke på den åldrande befolkningen kommer Europas länder att vara i behov av att människor från andra länder vill arbeta i unionens medlemsländer. Vi har också tidigare kunnat konstatera att farhågorna om social dumpning och s.k. social turism i samband med EU:s utvidgningar 2004–2007 visade sig vara felaktiga. Vi noterar i sammanhanget att kommissionen senast förra året i en rapport konstaterade att EU-medborgare som bor i ett annat land än sitt eget i genomsnitt har en högre sysselsättningsgrad än EU-medborgare som bor i sitt eget land. Enligt rapporten förekommer heller inget överutnyttjande av de sociala bidragssystemen av rörliga arbetstagare.

Allianspartierna välkomnar mot den bakgrunden att kommissionen ökar ansträngningarna för att underlätta rörligheten inom EU. Vi ser positivt på att kommissionen avser att lägga fram ett paket för arbetskraftens rörlighet. Vi anser att det är viktigt att Europa ses som en arbetsmarknad.

När det gäller den aviserade riktade översynen av utstationeringsdirektivet vill Alliansen lyfta fram att det bland EU:s 28 medlemsländer finns olika arbetsmarknadsmodeller, som på många sätt skiljer sig åt sinsemellan. Vi anser att det är en viktig princip att medlemsstaterna inom ramen för EU-rätten har möjlighet att värna och utveckla sina respektive arbetsmarknadsmodeller.

Allianspartierna vill påminna om att ett tillämpningsdirektiv till utstationeringsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU om tillämpning av direktiv 96/17/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden) antogs för mindre än ett år sedan. Detta tillämpningsdirektiv syftar till att förbättra tillämpningen och efterlevnaden av utstationeringsdirektivet genom bestämmelser om åtgärder för att förhindra missbruk och kringgående av regler. Det är viktiga steg som kan bidra till förbättringar för utstationerade arbetstagare och för utstationerande företag. Tidsfristen för

medlemsstaterna att införliva direktivets bestämmelser i sin nationella lagstiftning löper ut först vid mitten av 2016. Vi anser att prioriteringen nu måste vara att få dessa nya regler på plats.

Erfarenheten från förhandlingen av tillämpningsdirektivet visar hur svårt det är för EU, med sina 28 medlemsstater, att komma framåt på det här området. Vi vill lyfta fram att en eventuell omförhandling av utstationeringsdirektivet skulle kunna leda till ett slutresultat som inte utgör någon förbättring ur svensk synvinkel. Det är långt ifrån säkert att utfallet skulle ta tillräcklig hänsyn till den svenska arbetsmarknadsmodellen.

2. Avvikande mening (SD)

Sven-Olof Sällström (SD) och Paula Bieler (SD) anför:

Vad gäller de övergripande prioriteringarna i kommissionens arbetsprogram vill vi inledningsvis framhålla att vi välkomnar kommissionens fokus på investeringar. Vi instämmer i att det finns ett behov att inom Europa underlätta för privata investeringar. Samtidigt ser vi att många av EU:s medlemsstater fortsatt befinner sig i ett svårt statsfinansiellt läge. Vi vill därför, som kommissionen också tar upp, betona att satsningar på investeringar måste åtföljas av strukturreformer och av en ansvarsfull budgetpolitik. Satsningar på investeringar får emellertid inte ske på bekostnad av en försvagad budgetdisciplin i medlemsstaterna eller till priset av en ytterligare förhöjd nettobidragavgift för Sverige. Sunda statsfinanser är grunden för tillväxt och jobb.

Sverigedemokraterna menar vidare att problem med arbetslöshet, social utslagning och fattigdom primärt är nationella angelägenheter. Vi vill visserligen verka för ett stort mått av dialog och erfarenhetsutbyte mellan Sverige och de övriga europeiska länderna när det gäller sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor. Sverige bör lägga stor vikt vid insatser för att dela med sig av sina egna erfarenheter och samtidigt lära av andra i syfte att undvika deras misstag och upprepa deras framgångar. Sverigedemokraternas grundläggande och principiella uppfattning är dock att alla former av styrning och beslutsfattande inom det arbetsmarknadspolitiska området bör vara en uteslutande nationell angelägenhet.

Vi instämmer i att ökad jämställdhet på arbetsmarknaden är en viktig fråga och det är givetvis problematiskt att det i vissa länder fortfarande finns hinder för kvinnor att delta på arbetsmarknaden. Men enligt vår uppfattning är inte en lika fördelning av deltagandet på arbetsmarknaden mellan kvinnor och män ett mål i sig självt. Snarare bör arbetet fokusera på att skapa möjligheter till olika livsval genom exempelvis väl utbyggda föräldraledighetssystem utan tvingande regler åt något håll. Sverigedemokraterna vill dock poängtera att vi inte anser att EU ska styra hur deltagandet på arbetsmarknaden ska se ut eller vilka regelverk som ska gälla. I sammanhanget lyfter vi gärna att de länder i Europa som har högst deltagande av kvinnor på arbetsmarknaden har klarat detta utan regelverk från unionen, inte sällan också utan medlemskap.

Lika lön för lika arbete

Sverigedemokraterna är på ett generellt plan positiva till den fria rörligheten av varor, tjänster, kapital och arbetskraft inom EES-området. Omkring tre fjärdedelar av all Sveriges handel går till andra länder i Europa. Vi vill dock motverka lönedumpning på den svenska arbetsmarknaden genom att kraftigt reformera utstationeringsdirektivet. Mot den bakgrunden välkomnar vi att kommissionen avser att göra en översyn av utstationeringsdirektivet. Vi avser att verka för att införa en bortre maxgräns för hur länge en arbetstagare kan vara utstationerad i Sverige. Denna bör sättas till tre månader. Om en arbetsgivare behöver ha personal stationerad i ett annat EES-land längre än så medför det inget hinder eftersom den anställda har rätt att arbeta i enlighet med rörlighetsdirektivet.

Vi har tidigare framfört att vi anser att månadsrapportering och anmälningsplikt ska vara tvingande för samtliga företag som har utstationerad arbetskraft i Sverige. I nuläget är det oklart exakt hur många utstationerade löntagare som finns i Sverige, vilka löner de jobbar för samt hur länge de har varit och kommer att vara här.

Vidare anser vi att det är av stor vikt att förhindra missbruk av regler i samband med utstationering av arbetstagare. Det är t.ex. viktigt att arbetsmiljöregler respekteras och att bemanningsföretag inte används för att kringgå regelverket.

Vi instämmer i att det är viktigt att värna den svenska arbetsmarknadsmodellen. Vi vill värna kollektivavtalens ställning inom den svenska modellen. I sammanhanget är det också viktigt att betona att även avtalsfriheten måste respekteras – det är inte alla arbetsgivare som väljer att ha kollektivavtal.

Regelförenkling

Vi delar utgångspunkten att regelförenkling inte bör ske på bekostnad av att arbetstagarnas skydd eller rättigheter påverkas negativt. Sverigedemokraterna anser samtidigt att det är viktigt att förhindra onödigt betungande administrativa bördor. Det är enligt vår mening särskilt viktigt att ta hänsyn till små och medelstora företags situation. Vi anser därför att det i vissa fall kan vara berättigat att undanta mindre företag från vissa regelkrav.